

GENERATIONSSKIFTE – INDEN FOR FAMILIEN

Andreas Dalgaard Andersen
Studienr. 20202303
Cand.Merc.Aud – Aalborg
Universitet

Afleveret den 31. maj 2023
Antal anslag: 143.792 ekskl. forside,
indholdsfortegnelse, litteraturliste og bilag
Normalsider: 59,91
Vejleder: Henrik Vestergaard Andersen

Abstract

This thesis is written as a part of the Cand.Merc.Aud Study at Aalborg University. The purpose of this thesis is to show and explain how a family-owned company can prepare for a change of generations. The change is from father to children. Every year, many company owners are faced with having to start a generational change or at least consider it. This is also the reason why this topic is always relevant.

The thesis is based on the current legislation, which may have an impact on a generational change. The current legislation will be analyzed and will be compared to relevant judgments and rulings to support the topic.

It is possible to use succession when a generational change is made within the family. When using succession, it is possible to do it without any tax now, but instead have deferred tax. When using this method, the buyer takes over the transferor's tax position. The buyer therefore takes over the transferor's acquisition price, ownership time, depreciation and so on. The main reason for using succession is to lighten the financial burden for the buyer, as the buyer does not have to finance as much as if the company had been bought as a third party.

When considering a generational change, you must be aware that it can be a long process. When planning a generational change, it is important to have the correct company structure that is adapted to the future. If there is a need for a restructuring of the company structure, there are some restructuring models that can be used. The most used restructuring models for generational change are exchange of shares and demerger. Exchange of shares are often used in situations where the wish is to have a holding company structure. A demerger is often used to separate a company's activities into one or two new companies.

Another big part of a generational change is the financing, as this can be done in several ways. The different forms of financing will be analyzed in the following thesis and analyzed for the pros and cons of each of the different forms of financing.

Contents

Abstract.....	1
1. Indledning	4
1.1 Introduktion til casen	6
2. Problemformulering.....	6
2.1 Metode og videnskabsteori	7
2.2 Kildekritik og dataindsamling.....	8
2.3 Opgavens opbygning.....	8
2.4 Afgrænsning	9
2.5 Forkortelser.....	10
3 Generationsskifte, hvordan og hvorfor?.....	11
4 Planlægning af et generationsskifte	14
4.1 Hvordan defineres en virksomhed.....	14
4.2 Successionsprincippet.....	14
4.3 Overdragelse med succession. Hvem kan der overdrages til?	15
4.4 Hvilke aktier og anpart kan overdrages med succession.....	17
4.5 Pengetank	17
4.5.1 Indtægtskriteriet (resultat-testen).....	18
4.5.2 Aktivkriteriet (Balancetesten)	18
4.6 Hvilke konsekvenser er der for overdrager og erhverver	20
4.6.1 Konsekvenser for overdrageren.....	20
4.6.2 Konsekvenser for erhverver	20
4.7 Meddelelse til Skat.....	21
5. Omstruktureringsmodeller	22
5.1 Aktieombytning.....	22
5.1.1 Skattefri aktieombytning	24
5.1.2 Aktieombytning med eller uden tilladelse fra SKAT.	27
5.2 Spaltning	30
5.2.1 Skattefri grenspaltning.....	31
5.2.2 Skattefri ophørsspaltning.....	33
5.2.3 Betingelser ved skattefri spaltning	33
5.2.4 Skattefri spaltning med eller uden tilladelse fra SKAT.....	35
5.2.5 Spaltning til brug for pengetanksreglen.....	38
6. værdiansættelse	39
6.1 TSS-cirkulæret 2000-9 - Cirkulære om værdiansættelse af aktier og anparter	40

6.1.1 Fast ejendom.....	40
6.1.2 Associerede og tilknyttede selskaber	41
6.1.3 Goodwill og andre immaterielle aktiver	41
6.1.4 Udskudt skat	41
6.1.5 Andre forhold.....	41
6.2 TSS-cirkulæret 2000-10 - Cirkulære om værdiansættelse af goodwill.....	41
7. Finansieringsmuligheder og overvejelser	43
7.1 Fremtiden og overvejelser for overdrageren.....	43
7.2 Finansieringsmuligheder	44
7.2.1 Anfordringslån.....	45
7.2.2 Kontant ved lån i bank	46
7.2.3 Gave	47
8. Cases - Muligheder for familien	50
8.1 Generationsskiftemodel 1: Direkte overdragelse af Entreprise ApS til sønner via skattemæssig succession.	50
8.1.1 Generationsskiftemodel 1: Direkte overdragelse af Entreprise ApS til sønner uden skattemæssig succession.	56
8.2 Generationsskiftemodel 2: Spaltning med efterfølgende skattemæssig succession til sønner	59
9. Konklusion.....	65
10. Perspektivering	67
11. Litteraturliste:	68
Bilag 1. Grafer fra Ejerlederen.dk	71
Bilag 2: Regnskab Entreprise ApS.....	73
Bilag 3: Mail fra Jyske Bank rådgiver Steen Hansen samt snip fra hjemmeside:.....	75
Bilag 4: Renter på realkreditlån pr. 25-05-2023.	76
Bilag 5: Diskontering til brug for nedslag i handelsværdier efter ABL §34-35.....	77
Bilag 6: Amortisationstabel for erhvervslån og Banklån.....	78

1. Indledning

Hvert år står mange virksomhedsejere i den situation, at de skal tage en beslutning om, hvad der skal ske med deres virksomhed, når de ikke længere skal være på arbejdsmarkedet. Dertil begynder tankerne om, hvad fremtiden er for deres virksomhed. Skal de lukke virksomheden? Eller skal de lade virksomheden køre videre med ny ledelse og nyt ejerskab? Derfor begynder overvejelserne omkring generationsskiftet at melde sig.

De fleste kender begrebet generationsskifte og har hørt om det, men hvad er et generationsskifte egentlig? Et generationsskifte af en virksomhed er en kompleks og til dels følelsesladet proces, der kræver omhyggelig planlægning og udførelse, og som er med til at sikre, at virksomheden overlever og fortsætter med at udvide og ekspandere efter overdragelsen. Generationsskifte er derfor en af de store udfordringer for virksomhedsejere og de relevante parter, herunder familie og familiemedlemmer, som skal overtage. Et generationsskifte kan både være følelsesladet, men det kan også føre til økonomiske konsekvenser for familien, som skal gennemstå generationsskiftet.

Hvis man kigger på, hvordan situation ser ud i Danmark, så kan man ud fra nedenstående¹ oversigt se, at der i Danmark er ca. 119.800 (2019 tal) virksomheder i ApS og A/S selskabsform med en kontrollerende ejer. Ud af de 119.800 (2019 tal) selskaber er ejeren og direktøren, i ca. 105.000 (2019 tal) af tilfældene, også den samme person.²

Har danske virksomheder en kontrollerende ejer?						
	Virksomhedsform				Alle	
	A/S		ApS			
	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Ja	5.478	40%	114.320	76%	119.798	73%
Nej	3.937	30%	16.255	11%	20.192	13%
Ikke muligt	4.271	30%	20.492	13%	24.763	15%
Alle	13.686	100%	151.067	100%	164.753	100%

Er den kontrollerende ejer også direktør?						
	Virksomhedsform				Alle	
	A/S		ApS			
	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Ja	4.062	74%	101.009	88.5%	105.071	88%
Nej	1.416	26%	13.311	11.5%	14.727	12%

Hvis man graver lidt mere ned i statistikkerne, kan man se, at ud af alle virksomheder, der er i Danmark, har 28.309 (2019 tal) af dem en direktør, der er over 65 år. Ydermere har 41.625 (2019 tal) af dem en direktør, der er mellem 55-65 år gammel. Det vil altså sige, at der inden for de næste par

¹ <https://www.ejerlederen.dk/ejerledelse> - oversigt over danske virksomheder med én kontrollerende ejer.

² <https://www.ejerlederen.dk/ejerledelse>

år er en del virksomheder, som skal til at overveje eller bør begynde på at foretage et generationsskifte. Med andre ord vil dansk erhvervsliv i de kommende år komme til at blive ramt af en bølge af virksomheder, som inden længe skal udarbejde planer for virksomhedens fremtid.³

Derfor er emnet generationsskifte højaktuelt for mange virksomheder og virksomhedsejerne, men også deres familier, da et generationsskifte har betydning for alle involverede parter. Så for at et generationsskifte kan foretages nemmest og mest smertefrit, kræver det, at generationsskiftet planlægges nøje og i god tid, inden man begynder at foretage generationsskiftet. Hvis man ikke lægger en god plan og starter i god tid, kan det have store konsekvenser for overdrager, men også for overtager og virksomhedens fremtidige drift.

Alt efter hvem der skal overtage virksomheden, så er der nogle forskellige muligheder inden for generationsskifte. I de fleste tilfælde vil disse muligheder være uoverskuelige, da det er de færreste, der har kendskab til reglerne og mulighederne inden for generationsskifte. Hvis man ikke er forberedt og har sat sig ind i tingene, inden man påbegynder et generationsskifte, kan dette ende ud i en stor skatteregning og en dyr finansiering.

Hvis man vælger at overdrage virksomheden inden for familien, vil man have en del flere muligheder inden for generationsskifte, end hvis det overdrages til en tredjepart. Når man benytter reglerne inden for generationsskifte til familiemedlemmer, har man mulighed for at benytte reglerne om succession, hvilket ikke er en mulighed, hvis man vælger at overdrage til tredjepart.

Hvis ejeren i værste tilfælde ikke når at lave de indledende overvejelser omkring et generationsskifte, på grund af et pludseligt dødsfald, vil det være dødsboet, som skal stå for alt omkring generationsskiftet. I tilfælde af, at det er dødsboet, der skal foretage generationsskiftet, vil der gælde et andet regelsæt end ved at foretage et generationsskifte i levende live, da ejeren ikke længere selv har mulighed for at overdrage virksomheden.

Udover at overveje hvem, der skal overtage, og hvordan fremtiden skal være for virksomheden fremadrettet, skal man også i et generationsskifte overveje, hvordan dette finansieres. Finansiering af et generationsskifte har også afgørende betydning, da dette kan være en dyr affære. Der er mange muligheder for finansiering af et generationsskifte, men der er også mange fordele og ulemper ved de enkelte muligheder, som man skal have styr på inden generationsskiftet påbegyndes, da dette kan have betydning for alle involverede parter fremadrettet.

³ <https://www.ejerlederen.dk/ejerledelse>

Der er derfor mange overvejelser, som parterne skal gøre sig, inden de påbegynder et generationsskifte. For mange vil de skattemæssige og finansieringsmæssige konsekvenser og muligheder være uoverskuelige, hvorfor det er vigtigt at starte i god tid med en gennemført plan. Men hvilken model for generationsskifte er så den rigtige at vælge for overdrager og overtager?

1.1 Introduktion til casen

Koncernen består af datterselskabet Entreprise ApS, som ejes af Hans Hansen. Dette selskab vil være hovedfokus i udarbejdelsen af forskellige scenarier, som man kan anvende ved et generationsskifte. Regnskabsåret for selskabet følger kalenderåret 1. januar til 31. december. I Bilag 2 ligger resultatopgørelsen og balancen for Entreprise ApS, som er et enterpriseselskab.

Hans Hansen (67 år) er ved at være oppe i årene og vil gerne give virksomheden videre til sine to sønner Bo Hansen (47 år) og Ib Hansen (45 år). Bo og Ib har i en længere årrække været ansat i Entreprise ApS og har derfor en stor viden om, hvordan selskabet drives. Bo og Ib har, i forbindelse med at Hans er blevet ældre, overtaget meget af den daglige ledelse, hvorfor de kender selskabet ind og ud. Hans Hansen ved ikke, hvordan han nemmest kan foretage et generationsskifte til sine to sønner og søger derfor rådgivning til dette. Både Bo og Ib har også brug for noget rådgivning hertil og vil gerne inddrages i processen. Hans ønske er, at overdragelsen til sønnerne skal foregå smertefrit og uden at sætte Bo og Ib i alt for stor gæld. Hans er meget åben overfor alle muligheder og vil derfor gerne have afdækket, hvilke muligheder han og sønnerne har i forbindelse med generationsskiftet.

2. Problemformulering

Hvordan foretages et generationsskifte af et selskab fra forældre til børn i levende live - herunder de finansieringsmæssige muligheder, der kan benyttes ved et generationsskifte samt de skattemæssige udfordringer, der kan forekomme ved et generationsskifte.

Denne kandidatafhandling vil omhandle generationsskifte af familieejede selskaber, hvor der tages udgangspunkt i de gældende love og dertilhørende retspraksis. Formålet med opgaven er at belyse hvilke skattemæssige og økonomiske problemstillinger, der kan være ved at foretage et generationsskifte. Ydermere hvilke overvejelser, som kan forekomme under et generationsskifte.

I begyndelsen af afhandlingen gennemgås teorien bag et generationsskifte. Dernæst demonstreres, hvordan teorien anvendes på en række forskellige scenarier med forskellige kombinationer med afsæt i en fiktiv case. Til sidst i afhandlingen fokuseres der på at belyse nogle af de finansieringsmuligheder, der er ved et generationsskifte, samt hvilke konsekvenser, der er for

henholdsvis overdrageren og erhververen i denne proces. Scenarierne benyttes til at illustrere, hvordan man i praksis udfører et generationsskifte.

Til besvarelse af problemformuleringen opstilles følgende undersøgelsesspørgsmål, som besvares undervejs i opgaven:

- Hvilke overvejelser skal man gøre sig inden, at man foretager et generationsskifte, og hvordan kan man overdrage et selskab fra forældre til børn?
- Hvilke omstrukturingsmodeller kan anvendes i samspil med et generationsskifte, samt hvordan kan et selskab værdiansættes?
- Hvilke finansieringsmuligheder er fordelagtige at anvende ved et generationsskifte?

2.1 Metode og videnskabsteori

Afhandlingen vil være en retsdogmatisk⁴ afhandling, hvor jeg beskriver samt analyserer den gældende ret inden for generationsskifte i Danmark. Den juridiske metode vil blive understøttet af en komparativ tilgang til opgaven. Videnskabsteorien baserer sig på den retsdogmatiske metode. Den retsdogmatiske metode har til formål at beskrive, fortolke samt systematisere den gældende ret. Igennem hele afhandlingen vil der blive identificeret og beskrevet retskilder, som typisk er relevante i forbindelse med et generationsskifte af et selskab.

Kandidatafhandlingen vil benytte sig af retspositivismen. Retspositivismen har til formål at efterprøve udsagn videnskabeligt. Man skal altså kunne verificere eller falsificere udsagn. Denne positivisme sætter fokus på det skrevne, herunder grundloven, lovgivning, bekendtgørelser osv. Retspositivismen har fokus på, hvad der er gældende ret - i den forstand, at man ser på, hvad siger loven og hvad siger loven ikke.⁵

Retskilder og herunder lovteksten vil blive anvendt som juridisk argumentation, hvor fordele og ulemper vil blive belyst ud fra de enkelte valg. Der vil endvidere blive anvendt juridiske vejledninger, direktiver samt artikler til at understøtte fortolkningen af den gældende ret. Der vil også blive anvendt afgørelser fra skatteministeriet, der vil belyse anvendelsen af retspraksis ud fra lovteksten. Skatteafgørelserne vil endvidere blive benyttet til at forstå, hvordan loven benyttes i praksis. De anvendte retskilder i afhandlingen er overordnet den skrevne lov, herunder lovbestemmelser.

⁴ Den juridiske metode, 3 udgave 1. oplag 2022. side 251.

⁵ Den juridiske metode, 3 udgave 1. oplag 2022. side 19-22

2.2 Kildekritik og dataindsamling

Igennem hele afhandlingen har jeg forholdt mig kritisk til de kilder, jeg har anvendt og kun benyttet kilder, der er vurderet troværdige. Dette er gjort ved at undersøge kildernes validitet og reliabilitet.

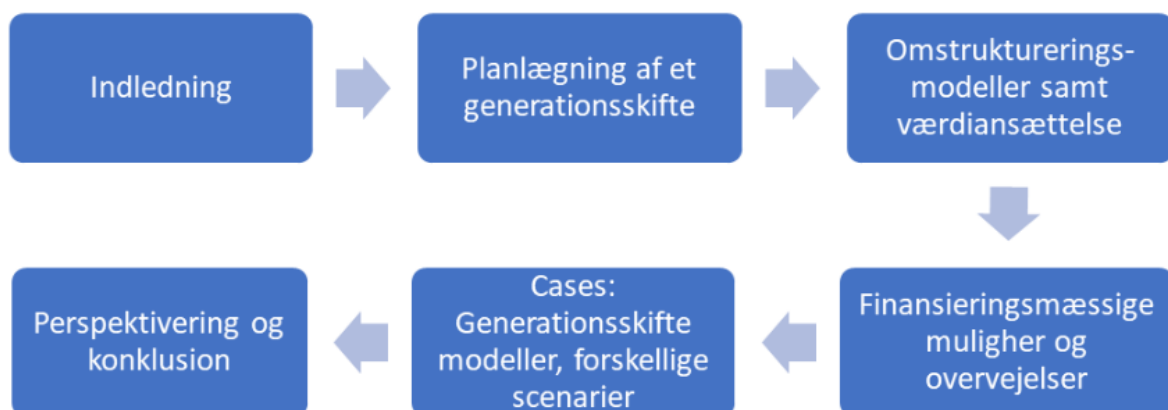
Til brug for besvarelsen af problemformuleringen vil der blive benyttet allerede eksisterende data, i form af kvantitative og kvalitative sekundære data. Der vurderes at være høj validitet og reliabilitet af de anvendte kilder. Kilderne anses for at være gyldige, tilstrækkelige og relevante, da der er overensstemmelse mellem de teoretiske begreber og de empiriske variabler. Hertil vil der blive anvendt et case selskab, som vil være med til at illustrere den praktiske tilgang til, hvordan man kan anvende den gældende lov.

Der er i afhandlingen blevet anvendt flere forskellige kilder, hvoraf den primære kilde udgør lovgivning og den dertilhørende litteratur, samt afgørelser foretaget af skatteministeriet på baggrund af lovgivningen. Herudover er der også anvendt litteratur fra studiet i form af pensum samt øvrige artikler og tidsskrifter.

Artikler, der kommer fra advokat- og revisionshuse, vil også blive benyttet, men disse vil blive vurderet kritisk, da disse ofte er præget af en subjektiv holdning. Til brug for at underbygge den beskrevne teori, vil der blive anvendt lærebøger, lovgivning, afgørelser samt juridiske vejledninger. Disse kilder vurderes at være valide, hvorfor det ikke vurderes nødvendigt at forholde sig kritisk til disse.

2.3 Opgavens opbygning

Nedenfor er en illustration af, hvordan opgaven er opbygget. Først præsenteres et indledende afsnit om selve emnet samt introduktion til casen som generationsskiftet vil tage afsæt i. Dernæst beskrives problemfeltet, afgrænsningen samt metodeafsnittet.

Herefter vil der blive præsenteret de indledende overvejelser omkring generationsskifte. Her vil der også blive præsenteret de overvejelser, man skal gøre sig, når man overdrager et selskab til familie, herunder overvejelserne omkring skattemæssig succession.

Efter indledningen vil der blive gennemgået relevante omstrukturingsmodeller samt kort belyses, hvordan man værdiansætter et selskab. I forlængelse heraf vil der blive gennemgået de relevante finansieringsmuligheder, der relaterer sig til et generationsskifte inden for familien.

I slutningen af afhandlingen vil den tidligere gennemgået teori blive anvendt på en case, hvor der opstilles forskellige fiktive scenarier. Scenarierne vil alle omhandle overdragelse fra far til børn. Til sidst i opgaven vil der blive udformet en konklusion til besvarelse af problemformuleringen.

2.4 Afgrænsning

I afhandlingen vil jeg begrænse mig til kun at fokusere på virksomhedsformerne ApS (Anpartsselskaber og A/S (Aktieselskaber), som er unoterede. Jeg vil derfor ikke komme nærmere ind på følgende virksomhedsformer: Personligt ejede virksomheder, børsnoterede virksomheder eller virksomhedsomdannelse mulighederne.

Afhandlingen vil heller ikke behandle dødsboer, da jeg vil fokusere på generationsskifte i levende live. Herudover vil afhandlingen heller ikke behandle omstruktureringer, som er grænseoverskridende.

Hovedfokuset i afhandlingen vil derfor være generationsskifte for ejerledede virksomheder og foregå inden for familien med fokus på et generationsskifte fra forældre til børn. Afhandlingen vil derfor ikke behandle et generationsskifte fra ejer til et ikke-familiemedlem (en medarbejder) eller til en erhvervsdrivende fond.

I afhandlingen afgrænses der endvidere også fra omstrukturingsmodeller, såsom fusion og tilførsel af aktiver, da jeg vil fokusere på spaltning og aktieombytning. Spaltning og aktieombytning anses endvidere som værende de mest anvendte metoder inden for omstrukturering.

Der vil ikke blive foretaget en værdiansættelse af selskabet/koncernen i denne opgave, da dette ikke vurderes som værende hovedformålet med opgaven. De af Skat udarbejdede vejledninger, herunder TSS-cirkulære 2000-9 og TSS-cirkulære 2000-10, vil blive gennemgået i opgaven, men ikke yderligere behandlet. Øvrige værdiansættelsesmetoder vil ikke blive belyst i opgaven.

Det forudsættes, at alle poster i regnskabet er indregnet til dagsværdi, hvorfor egenkapitalen vil blive anset for at være markedsværdien. Egenkapitalen vil derfor blive benyttet til beregningseksempler på forskellige modeller.

Afhandlingen vil endvidere afgrænses fra finansieringsmulighederne earn out/løbende ydelser, da denne metode oftest benyttes på virksomheder med meget svingende resultater. Der vil også blive afgrænset for finansieringsmodellen AB, da denne ikke anses for værende fordelagtig efter praksisændringen. Endvidere er formålet med afhandlingen at se på, hvilke skattemæssige og finansieringsmæssige aspekter, der er ved at foretage et generationsskifte i levende live.

Formålet med opgaven vil være at belyse nogle af de muligheder, der er for at foretage et generationsskifte med mest mulig skattefrihed ved brug af spaltning og aktieombytning. Skattepligtige omstruktureringer vil derfor ikke blive behandlet i afhandlingen.

2.5 Forkortelser

- Aktieavancebeskatningsloven – ABL
- Boafgiftsloven - BAL
- Fusionsskatteloven - FUL
- Kildeskatteloven - KSL
- Kursgevinstloven – KGL
- Landsskatteretten - LSR
- Personskatteloven – PSL
- Selskabsskatteloven – SEL
- Skatteforvaltningsloven - SFL
- Skatteministeriet - SKM
- Skattekontrolloven - SKL
- Statsskatteloven – SSL
- Årsregnskabsloven – ÅRL

3 Generationsskifte, hvordan og hvorfor?

Et generationsskifte kan være relevant både i levende live, eller hvis ejeren skulle være afgået ved døden. Som tidligere nævnt er der en del selskaber i Danmark, som står overfor enten at skulle sælge, lukke eller foretage et generationsskifte, da mange af ejerne er ved at være i pensionsalderen. I de fleste tilfælde vil et generationsskifte foregå fra forældre til børn, således at selskabet forbliver i familien.

Udover de hårde værdier som lovgivningen, det økonomiske og skattemæssige forhold, som fylder rigtig meget i et generationsskifte, så er der også de bløde værdier - herunder hvem kan formå at drive virksomheden videre? Hvem har evnerne til det? Skal man i stedet for at indsætte overtager i ledelsen vælge at indsætte en kompetent medarbejder? Dette er nogle af de bløde overvejelser, som man også skal have i tankerne inden man begynder på et generationsskifte.

Nogle af de vigtigste punkter man bør overveje ved et generationsskifte er:

1. Planlægning og forberedelse: Dette er nøglen til et succesfuldt generationsskifte. Det kan nemlig tage lang tid at foretage alle de nødvendige forberedelser og sørge for, at alt er på plads. Hvorfor det er vigtigt at komme i gang i god tid med et generationsskifte.
2. Ledelse- og ejerstruktur: Når man er begyndt på planlægningen, er det vigtigt at overveje, hvem der skal overtage ledelsen og ejerskabet af virksomheden. Det afhænger af størrelsen på virksomheden, hvor mange man skal have til at være i ledelsen, og om ejerskabet skal fordeles ud med flere.
3. Finansieringen af generationsskiftet: Et punkt som også er vigtigt og godt at have styr på i god tid er finansieringen af generationsskiftet. Hertil er det vigtigt at planlægge, hvordan finansieringen skal foretages. Hertil skal det også overvejes, hvordan generationsskiftet skal betales, og hvilken type af finansiering man vælger.
4. Skatteplanlægning: I forlængelse af finansieringen er skatteplanlægning også meget vigtig. Det er afgørende for at minimere de omkostninger, der kan være i forbindelse med et generationsskifte.
5. Forretningsplanlægning: Det kan være fornuftigt at udarbejde en forretningsplan for at fremtidssikre virksomheden, så den fortsætter med at være rentabel og forbliver succesfuld.
6. Kommunikation: Det er afgørende at have klar og tydelig kommunikation med alle involverede parter og interessenter omkring planerne for generationsskiftet.

Ovenstående er nogle af de punkter, som er vigtige at overveje og forholde sig til, inden man går i gang med et generationsskifte.

Herudover skal man overveje, hvilken type af generationsskifte man foretager:

1. Direkte overdragelse: Her overdrager ejeren hele virksomheden direkte til f.eks. børn eller børnebørn.
2. Indirekte overdragelse: Dette kan ske ved, at man overdrager virksomheden til et holdingselskab eller en trust, som herefter kan videregive virksomheden til f.eks. børn eller børnebørn.
3. Salg af virksomheden: Her sælger ejeren virksomheden videre til en given køber eller børn.
4. Aktieoverdragelse: Herved overdrages aktierne i virksomheden til de respektive erhververe.
5. Udbud til medarbejdere: Her tilbydes virksomheden til medarbejderne med muligheden for at købe hele virksomheden eller blot en andel af virksomheden.
6. Offentligt udbud: Her udbydes virksomheden til offentligheden med salg til en tredjepart.

Når der skal foretages et generationsskifte i levende live, så vil man primært gøre det således, at der skal betales mindst muligt i skat og afgifter, eller i hvert fald at udskyde disse. Skatter og afgifter er desværre nogle af de ulemper, der er ved at foretage et generationsskifte. Oftest er dette ikke en hindring for at foretage et generationsskifte, da hovedformålet ved et generationsskifte oftest er at sikre virksomhedens videre forløb/overlever efter, at den nuværende ejer ikke kan arbejde mere.

Udover de ovenstående punkter skal man som ejer også vurdere, om et generationsskifte er muligt ud fra den nuværende situation, da man både skal være klar til det på det personlige plan, men også på virksomhedens vegne. Man skal ligeledes sikre sig, at overtageren af virksomheden har viljen og kompetencerne til at drive virksomheden videre.⁶

Det er yderst vigtigt i et generationsskifte, at den kommende ejer besidder de rette kompetencer og viden omkring virksomheden for at kunne overtage denne og føre den videre. Den kommende ejer skal både have et indgående kendskab til virksomheden og have en forståelse for virksomhedens strategi, samt hvad virksomhedens målsætninger er. Herudover skal den kommende ejer også besidde de fornødne ledelseskompetencer og have medarbejderforståelse for at kunne lede og føre virksomheden videre. For hvis en kommende ejer ikke besidder disse kvaliteter, kan det være svært at arbejde sammen med virksomhedens eksisterende samarbejdspartnere og få medarbejdernes respekt, samt at kunne motivere dem til at yde deres bedste for virksomheden. Ved manglende kompetencer kan dette ende med negative konsekvenser for virksomheden.

Som tidligere nævnt, så er det helt essentielt at have styr på planlægningen af generationsskiftet. For hvis man ikke lægger en plan, kan det have både konsekvenser for virksomheden, men også for

⁶ <https://ivaekst.dk/vaekst/5/3/1/0/0/generationsskifte--overblik-over-processen>

overdrager og overtager. Man skal derfor i planlægningsfasen overveje, hvordan man vil overdrage virksomheden. Skal det foregå på én gang, eller vil man gøre det over en længere periode. Hertil skal man også sætte sig ind i, hvor den nuværende ejer befinder sig i livet, herunder økonomisk men også aldersmæssigt. En af de ting som også kan være afgørende i denne beslutning, er den nuværende ejers "Know How". Den nuværende ejer har en viden omkring virksomheden som ingen andre og muligvis nogle gode relationer med sine leverandører, som kan være meget gunstige at pleje samt bibeholde. Hvis kun den nuværende ejer har denne "Know How" og ingen andre, kan det være svært at lave generationsskiftet i et træk, da man kan ende ud med at miste denne altafgørende "Know How", hvorfor et generationsskifte i flere etaper kan være vejen frem. Ved at gøre det over en længere periode kan den nuværende ejer give sin "Know How" videre til den nye ejer.

Det er vigtigt på forhånd at have styr på eventuelle organisatoriske ændringer i virksomheden, som er nødvendige for at generationsskiftet kan lade sig gøre.⁷ Dette er vigtigt at foretage i god tid, så virksomheden, medarbejderne og øvrige omkring virksomheden kan nå at acceptere og vende sig til ændringerne inden generationsskiftet foretages. Det kan nemlig påvirke virksomheden negativt, hvis man foretager dette fra den ene dag til den anden, idet hele virksomheden skal være klar til generationsskiftet. Man skal derfor starte med at identificere de kritiske områder og funktioner, som står overfor ændringer som følge af et kommende generationsskifte. Det kan være områder, hvor den nuværende ejer har en masse "Know How" som den kommende ejer skal genopbygge igennem længere tid. Dette kan selvfølgelig medføre nogle negative konsekvenser, imens den nye ejer opbygger denne "Know How" og de kompetencer, som den tidligere ejer har haft.

Det vil altså sige, at der er en del overvejelser, man skal forholde sig til inden man påbegynder et generationsskifte. Der er en del aspekter, man skal tage stilling til både inden planlægningsfasen, men sågar også under og efter planlægningen. Der er både det økonomiske aspekt, men også det menneskelige aspekt, som man skal have styr på. Alt dette er med til at sikre, at generationsskiftet foregår så smertefrit og flydende som overhovedet muligt, og at virksomheden består efter generationsskiftet er foretaget.

⁷ <https://ivaekst.dk/vaekst/5/3/1/0/0/generationsskifte--overblik-over-processen>

4 Planlægning af et generationsskifte

Før man starter med at planlægge sit generationsskifte, skal man have defineret, hvilken type virksomhed, man har at gøre med. Det kan nemlig have betydning for generationsskiftet, da benyttelsen af reglerne kommer an på, om virksomheden defineres som værende en aktiv erhvervsvirksomhed eller en virksomhed, der anses som hovedsageligt bestående af passiv kapitalanbringelse.

4.1 Hvordan defineres en virksomhed

Definitionen for en virksomhed er ikke beskrevet direkte i den danske lovgivning, men der findes eksempler på, hvad der definerer en selvstændig erhvervsvirksomhed. Skat har nedfæstet de karaktertræk, som beskriver en selvstændig virksomhed, som værende:⁸

- *Selvstændig erhvervsvirksomhed er karakteriseret ved, at der for egen regning og risiko udøves virksomhed af økonomisk karakter med det formål at opnå et økonomisk overskud.*
- *Virksomheden skal udøves nogenlunde regelmæssigt og gennem en ikke helt kort periode, og virksomheden må ikke være af helt underordnet omfang.*

4.2 Successionsprincippet

Undervejs i undersøgelserne og planlægningen af et generationsskifte vil man støde på "Successionsprincippet". Succession bliver ofte anvendt i et generationsskifte, der foregår inden for familien, og har til formål at mindske den økonomiske belastning, der kan være ved at foretage et generationsskifte, da eventuelle avanceskatter ikke udløses i forbindelse med, at virksomheden overdrages.⁹

Hovedemnet i succession er, at erhververen overtager aktiverne samt den tilhørende avanceskat, som derved først udløses, når erhververen selv afstår virksomheden. Dette gøres ved, at erhververen indtræder i overdragerens skattemæssige stilling med hensyn til anskaffelsessum, anskaffelsestidspunkt og afskrivninger. Hvis man foretager et generationsskifte med skattemæssig succession, vil dette være billigere for den, der overtager virksomheden, da overdrager ikke skal beskattes af afståelsen af virksomheden. Da dette giver en fordel for overdrageren af virksomheden,

8

<https://skat.dk/data.aspx?oid=2048527#:~:text=Selvst%C3%A6ndig%20erhvervsvirksomhed%20er%20karakteriseret%20ved,v%C3%A6re%20af%20helt%20underordnet%20omfang>.

⁹ <https://www.skm.dk/aktuelt/publikationer/rapporter/generationsskiftet-i-erhvervslivet-betaenkning-nr-1374-august-1999/kapitel-10-succession/>

står erhververen over for de ulemper, at der ligger en latent skattebyrde, samt at afskrivningssaldoerne er lavere for de overtagne aktiver.¹⁰ Oftest vil et generationsskifte og overdragelse af en virksomhed udløse beskatning, men i de fleste tilfælde vil både overdrager og erhverver gerne undgå beskatning, eller i hvert fald gerne udskyde beskatningen så længe som muligt. Hertil kan man benytte sig af ABL §34 omkring "Familieoverdragelse med succession".

Hvis man vælger at benytte sig af reglerne for succession i levende live, skal nedenstående betingelser være overholdt:^{11 12}

1. *Overdragelsen sker til børn, børnebørn, søskende, søskendes børn, søskendes børnebørn eller en samlever, hvorved forstås en person, som på overdragelsestidspunktet opfylder betingelserne i boafgiftslovens § 22, stk. 1, litra d. Stedbarns- og adoptivforhold sidestilles med naturligt slægtskabsforhold.*
2. *Den enkelte overdragelse af aktier udgør mindst 1 pct. af aktie- eller anpartskapitalen.*
3. *Der er tale om aktier i et selskab mv., hvis virksomhed ikke i overvejende grad består af passiv kapitalanbringelse, jf. stk. 6. Bortforpagtning af fast ejendom, som efter ejendomsvurderingsloven anses for landbrugs- eller skovejendom, anses i denne forbindelse ikke som passiv kapitalanbringelse. Der må ikke være tale om passiv kapitalanbringelse, se kommende afsnit for uddybelse af passiv kapitalanbringelse.*

4.3 Overdragelse med succession. Hvem kan der overdrages til?

Dette afsnit består af en gennemgang af, hvem der kan ske overdragelse til ud fra betingelse nr.1 i ovenstående afsnit omkring personkreds.

Hvis man vælger at benytte sig af regler om generationsskifte med succession, er der nogle særlige regler, der gælder vedrørende den personkreds, som man kan overdrage aktierne til med skattemæssig succession. Hvis man vælger at lave overdragelse til familien, kan man anvende reglerne omkring familiesuccession. De personer, som indgår under familiesuccession, er beskrevet i punkt 2.2, som værende børn, børnebørn, søskende, søskendes børn, søskendes børnebørn eller en samlever. Denne liste er udtømmende, hvilket vil sige, at der f.eks. ikke kan ske overdragelse med succession direkte til svigerbørn, svoger eller andre, som ikke er nævnt i ovenstående.¹³

¹⁰ <https://www2.deloitte.com/dk/da/pages/tax/richardt/generationsskifte-i-virksomhed-med-skattemaessig-succession.html>

¹¹ <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2021/172>

¹² <https://skat.dk/data.aspx?oid=1946385>

¹³ <https://skat.dk/data.aspx?oid=1946385>

Personkredsen er endvidere magen til den personkreds, som er omfattet af KSL §33 C, stk. 1.¹⁴ Der kan altså heller ikke ske overdragelse opad, fra børn til forældre. Dog findes der en undtagelsesregel, som blev vedtaget i forbindelse med lovændringen i 2008 med virkning den 1. januar 2009, at man kan reparere et generationsskifte. Det kan eksempelvis være i situationer, hvor en far overdrager til sin søn, men dernæst senere finder ud af, at sønnen ikke kan eller ønsker at videreføre virksomheden. Her vil man efter lovændringen kunne tilbageoverdrage anparterne til faren. Man skal dog overholde følgende 3 betingelser:¹⁵

1. gennemføres seneste 5 år efter den første overdragelse
2. sker til den tidligere ejer, som aktierne blev erhvervet fra, og
3. at den første overdragelse skete med succession.

Ved overdragelse med succession mellem ægtefæller findes reglerne i KSL § 26 B. Det er dog kun muligt at foretage overdragelse med succession til en ægtefælle, såfremt man er samlevende. Man kan altså ikke benytte sig af overdrage til en ægtefælle, hvis man er separeret, eller man ikke bor sammen. Overdragelsen kan heller ikke ske ved succession, hvis overdragelsen sker som led i bodeling som følge af skilsmisse, hvis ægtefællen er skattemæssigt hjemmehørende i en fremmed stat.¹⁶

Ved overdragelse til samlever findes reglerne herom i BAL § 22. stk. 1, litra d. Heri bestemmes reglerne for, hvornår man er samlevende og ikke samlevende, hvilket er en forudsætning for at kunne anvende reglerne om overdragelse med succession efter ABL §34. Samleverne kan altså anvende reglerne omkring succession, såfremt de på overdragelsestidspunktet har boet sammen i en fælles bolig over de seneste 2 år, eller førhen har haft fælles bopæl i mere end 2 år, hvis denne er ophørt på grund af institutionsanbringelse (f.eks. ældrebolig).¹⁷

I det der ved overdragelse med succession ikke sker beskatning på overdragelsestidspunktet, men først senere, er der krav om, at modtageren er fuldt skattepligtig til Danmark efter KSL §1.¹⁸ Hvis modtageren ikke er fuldt skattepligtig til Danmark, kan der kun ske overdragelse med succession, såfremt at aktierne efter overdragelsen indgår i en virksomhed, som er begrænset skattepligtig til Danmark efter KSL §2, stk. 1, nr. 4.¹⁹

¹⁴ Birgitte Sølvkær Olesen - Generationsskifte og omstrukturering - Det skatteretlige grundlag - Side 84

¹⁵ Birgitte Sølvkær Olesen - Generationsskifte og omstrukturering - Det skatteretlige grundlag - Side 85

¹⁶ <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2021/824#P27> - §27

¹⁷ <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2023/11#P22> - §22

¹⁸ <https://skat.dk/data.aspx?oid=1946385>

¹⁹ <https://skat.dk/data.aspx?oid=1946385>

Udover de ovenstående muligheder er der også mulighed for at foretage overdragelse med succession til nære medarbejdere, jf. ABL §35. Dette vil dog ikke blive behandlet yderligere i afhandlingen.

4.4 Hvilke aktier og anpart kan overdrages med succession

Som beskrevet i ovenstående afsnit, er der nogle regler og betingelser, der skal følges for, at man kan overdrage aktierne i en virksomhed ved brug af succession. Succession gør, at man kan overdrage aktierne uden, at der skal ske beskatning hos overdrager, hvis man overdrager indenfor den beskrevne personkreds, jf. afsnit 4.3. Udover reglen om personkreds er der også krav om, at der skal være tale om aktier, anpartar eller lignende værdipapirer, som bliver overdraget. Jf. ABL § 1 vil der som udgangspunkt kunne ske overdragelse med succession for alle ejerandele i kapitalselskaber, som er omfattet af denne. Udover betingelsen om personkreds er der også to øvrige betingelser, hvor den første af disse er, at overdragelsen mindst udgør 1% af den samlede aktiekapital. Denne betingelse blev ændret til 1% af den samlede aktiekapital per 1. januar 2009 fra førhen at have været 15% af stemmerettighederne i selskabet.²⁰ Lempelsen skete, da det kunne være en begrænsning at foretage et generationsskifte, hvis man havde flere børn, der alle skulle modtage mindst 15% af stemmевærdien, hvilket er en ret stor andel af aktierne, eller hvis man ville overdrage selskabet gradvist. Som følge af lovændringen fik man også gjort det mere attraktivt at overdrage en virksomhed i levende live, da reglerne nu er mere harmoniseret med KSL § 33 C.²¹

4.5 Pengetank

Hvis man kigger på ABL §34 stk, 1 nr. 3 jf. stk 6, giver denne en begrænsning i overdragelse af en aktie med succession. Her er den væsentligste begrænsning for, at man kan overdrage aktier ved brug af succession nemlig, at der skal være tale om en erhvervsmæssig virksomhed. Denne regel er også i daglig tale bedre kendt som "pengetankreglen". ABL §34 har til formål at definere, hvornår man kan overdrage kapitalandele ved anvendelse af skattemæssig succession.

Reglen omkring pengetank er oprettet som en værnsregel, der skal sikre, at man ikke kan omgå successionsreglernes formål omkring aktive erhvervsvirksomheder. Som følge af reglerne kan kapitalselskaber, der falder inden for kriterierne omkring pengetank, ikke benytte sig af reglerne omkring succession. Det vil altså sige, at hvis man falder inden for reglerne omkring pengetank, kan man ikke foretage overdragelse af virksomheden og dermed benytte sig af fordelene ved at lave

²⁰ Birgitte Sølvkær Olesen - Generationsskifte og omstrukturering - Det skatteretlige grundlag - Side 86

²¹ Birgitte Sølvkær Olesen - Generationsskifte og omstrukturering - Det skatteretlige grundlag - Side 87

udskydelse af skatten. Der er to kriterier, som definerer, om en virksomhed er omfattet af pengetank reglerne. Det ene er et indtægtskriterium, og det andet er et aktivt kriterium. Man skal blot opfylde en af de to kriterier for at blive omfattet af reglerne omkring pengetank.

4.5.1 Indtægtskriteriet (resultat-testen)

Indtægtskriteriet defineres i ABL §34, stk. 6 som værende gældende, når mindst 50% af en virksomheds omsætning, over de seneste 3 år, stammer fra indtægter fra fast ejendom, kontanter, værdipapirer eller lignende.²²

4.5.2 Aktivkriteriet (Balancetesten)

Aktivkriteriet defineres ligeledes i ABL §34, stk 3 som værende gældende, når mindst 50% af aktivmassen stammer fra passiv kapitalanbringelse, som udlejningsejendomme, likvider, værdipapirer eller lignede i gennemsnit over de seneste 3 år - målt mod virksomhedens samlede balance. Til brug for opgørelsen benyttes aktivernes handelsværdier.

Nedenfor er en oversigt over, hvad definitionen på aktivtyper er, samt enkelte afgørelser fra Skatteministeriet ud fra undervisningsmaterialet fra faget omstruktureringer.²³

Type af aktiv	Regler, praksis og afgørelser.
Udlejningsejendomme	- Udlejningsejendomme, som anvendes internt i koncernen (udlejning til dattervirksomhed) anses for ikke-finansielle. - Landbrugsejendomme, der bortforpagtes, anses ikke for værende finansielle aktiver. Disse anses altså ikke for værende udlejningsejendomme. - SKM 2004.176 - Her blev der svaret, at når der er tale om en udlejningsejendom, så er der tale om finansielle aktiver. - SKM 2012.728 - Blev tidligere anset for værende gældende ret. Dette blev ændret som følge af L183 - Lov nr. 683. Tidligere retspraksis var, at der først var tale om en udlejningsejendom, når ejendommene var udlejet.
Likvider	- Her anses for værende kontanter - SKM 2003.458 - Her er en afgørelse vedrørende forudbetalinger (modtaget penge), som man mente skulle modregnes deres passivpost "forudbetalinger" og derfor mente man, at de ikke skulle tælles med ved opgørelsen af pengetank kriteriet. Det blev afvist, da passiver ikke har noget med reglen

²² <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2021/172> - ABL §34, stk 6.

²³ Undervisningsmateriale i Omstruktureringer - CMA session 7, slide 16-20

	at gøre. - SKM 2005.166 - Her en sag vedrørende en advokatvirksomhed, som havde likvider i form af klientkonti. Det blev vedtaget af disse ikke skulle indregnes i pengetankreglen, da pengene ikke tilhørte virksomheden selv, men andre. Altså var der andre, der havde krav på de penge, som virksomheden havde stående.
Værdipapirer el.lign.	- Aktier i dattervirksomheder indgår ikke. Der sker dog konsolidering af indtægten i dattervirksomheden. Endvidere skal den virksomhed, som man vil overdrage, enten direkte eller indirekte, eje minimum 25% af dattervirksomheden. - SKM 2007.106 - Her blev momstilgodehavender ikke medtaget som værende under pengetankreglen. Hvorfor man ikke kan medtage alle tilgodehavender under den gamle betegnelse "El.lign".

Egen tilvirkning fra undervisningsmateriale.²⁴

Nedenfor er en række nyere afgørelser vedrørende den nye betegnelse "passiv kapitalanbringelse".²⁵

Afgørelse	Beskrivelse
SKM 2018.113	- Denne afgørelse er et bindende svar fra Skat vedrørende leasingaktiver. Her blev der svaret, at en investering i leasingaktiver ikke ville blive anset for værende "passiv kapitalanbringelse".
SKM 2020.24 LSR	- Denne afgørelse vedrører et selskab, som havde købt en andel i et Partnerselskab, der havde etableret en solcellepark, som solgte strøm. Her blev der afgjort, at dette var passiv kapitalanbringelse, da selskabet ikke selv deltog i driften af solcellerne, men alene oppebar et afkast fra deres investering. Det blev altså vedtaget, at dette ikke var en reel erhvervsaktivitet for selskabet selv, men en passiv kapitalanbringelse, med henvisning til ABL §34, stk. 1. nr. 3, jf. stk. 6.
SKM 2020.52	- Denne sag minder lidt om ovenstående, da man her har investering i henholdsvis solceller og vindmøller. Det ene aktiv ejede man selv og stod selv for al drift og vedligehold, hvor det andet havde investeret i et kommanditselskab, som man ikke

²⁴ Undervisningsmateriale i Omstruktureringer - CMA session 7, slide 16-20

²⁵ Undervisningsmateriale i Omstruktureringer - CMA session 7, slide 16-20

	ejede fuldt ud og ikke deltog i. Her blev afgørelsen, at det aktiv, som man selv ejede og drev, ikke var passiv kapitalanbringelse, men det andet, hvor man ejede det igennem et andet selskab, blev betegnet som værende passiv kapitalanbringelse.
--	--

Egen tilvirkning fra undervisningsmateriale. ²⁶

4.6 Hvilke konsekvenser er der for overdrager og erhverver

Dette afsnit belyser hvilke konsekvenser, der er for henholdsvis overdrager og erhverver, når man foretager et generationsskifte ved at benytte sig af successionsprincippet.

4.6.1 Konsekvenser for overdrageren

Normalt vil man som fysisk person skulle beskattes ved afståelse af aktier efter ABL §30, hvilket vil blive beskattet ved avance, som almindelig aktieindkomst efter Aktieavancebeskatningslovens regler, jf. PSL §8 a. Som tidligere nævnt er der dog mulighed for at undgå beskatning ved, at man overdrager aktierne med succession, jf. KSL § 33C, så har man som overdrager nemlig mulighed for at anvende ABL § 34, hvilket gør, at der ikke vil ske udløsning af nogen form for beskatning hos overdrageren. Der er dog en undtagelsesregel for at kunne anvende ABL §34, hvilket er, at der kun kan succederes, såfremt der konstateres en avance. Man kan altså ikke succedere, såfremt der konstateres et tab, jf. ABL §34, stk. 4, med henvisning til KSL §33 C, stk. 3.²⁷ Vælger overdrageren derimod kun at overdrage noget af aktieposten, og skulle disse aktier have været erhvervet på forskellige tidspunkter samt til forskellige anskaffelsessummer, så vil opgørelsen over, hvilke anskaffelsessummer og anskaffelsestider, som overdrageren har til i sin portefølje, følge udgangspunktet i ABL § 26. stk. 6.²⁸ Det er endvidere beskrevet i bestemmelsen, at hvis overdrageren kun afstår nogle af sine aktier, så skal der laves en forholdsmæssig fordeling over anskaffelsessummen imellem de afståede aktier og de aktier, som overdrageren vælger at beholde. Jf. ABL §4 så foretages fordelingen for hovedaktionæren på grundlag af handelsværdierne af aktierne for afståelsestidspunktet.

4.6.2 Konsekvenser for erhverver

Som følge af at overdrageren ikke kommer til at skulle blive beskattet af afståelsen og avancen, vil erhverven i stedet indtræde i overdragerens skattemæssige stilling, altså succesen, jf. ABL §34, stk.

²⁶ Undervisningsmateriale i Omstruktureringer - CMA session 7, slide 16-20

²⁷ Birgitte Sølvkær Olesen - Generationsskifte og omstrukturering - Det skatteretlige grundlag - Side 98-99

²⁸ Birgitte Sølvkær Olesen - Generationsskifte og omstrukturering - Det skatteretlige grundlag - Side 99

2. 2 pkt.²⁹ Dette betyder også, at når erhververen på et senere tidspunkt skal afstå aktierne, vil opgørelsen af anskaffelsessum og anskaffelsestidspunkt være de samme, som de blev anskaffet til af overdrageren. Det betyder, at erhververen altså hæfter fuldt ud for den latente skat, der påhviler aktierne.³⁰

Som følge af succession vil erhververen også indtræde i overdragerens næringshensigt. Det vil sige, at hvis overdrageren har erhvervet et aktiv, som led i sin næringsvej, så vil erhververen indtræde i den skattemæssige stilling, som overdrageren havde i relation til dette aktiv og vil derfor blive næringsbeskatte ved afståelse af dette aktiv.³¹ Dette er ufravigeligt, og successionen er således tidsubegrænset, hvorfor erhververen ikke på et senere tidspunkt fravige denne næringsvej. Dette er også beskrevet i ABL §34, stk. 2, 3. pkt., at overdrageren skattemæssige stilling gælder uanset, hvornår erhververen måtte afstå aktierne.³²

En anden konsekvens for erhververen er, at ifølge ved anvendelse af ABL §34, stk. 4, finder KSL §33 C, stk. 4 tilsvarende anvendelse. Det betyder, at hvis erhververen skulle have tab, jf. ABL § 13 og § 14, så vil erhververen ikke have mulighed for at kunne fratrække dette tab ved en eventuel fortjeneste i forbindelse med overdragelse af aktierne. Dette medfører altså en afvigelse for de almindelige regler i ABL § 13 og § 14. Reglen er oprettet som en værnsregel for at forhindre, at forældrene overdrager aktierne til deres børn, som herefter sælger aktierne til tredjemand, så overdragelsens formål har været at udnytte børnenes tab på aktierne.³³

4.7 Meddelelse til Skat

Ligesom ved overdragelse af aktiver ved benyttelse af KSL §33 C er det en betingelse, at der skal ske meddelelse til Skat, når man foretager en overdragelse med succession. Dette skal senest ske i forbindelse med overdragerens oplysninger til told- og skatteforvaltningen, jf. SKL § 2 og ABL § 34, stk. 4, samt KSL § 33 C. Hvis man tidligere ikke indberettede rettidigt, ville overdragelsen blive anset for at være sket skattemæssigt, hvilket ville medføre beskatning hos overdrageren, samt erhververen ville blive anset for at have erhvervet aktiverne på handelsdagen til handelsværdien for overdragelsen. Der skete dog ændring af dette styresignal den 8. april 2011 med SKM 2011.250, hvilket medførte, at manglende anmeldelse i ABL § 34 stk. 4 jf. KSL § 33 C ikke automatisk gjorde overdragelsen skattepligtig. Styresignalet siger dog stadig, at der skal ske anmeldelse til Skat om, at

²⁹ Birgitte Sølvkær Olesen - Generationsskifte og omstrukturering - Det skatteretlige grundlag - Side 99

³⁰ Birgitte Sølvkær Olesen - Generationsskifte og omstrukturering - Det skatteretlige grundlag - Side 99

³¹ Birgitte Sølvkær Olesen - Generationsskifte og omstrukturering - Det skatteretlige grundlag - Side 99

³² Birgitte Sølvkær Olesen - Generationsskifte og omstrukturering - Det skatteretlige grundlag - Side 100

³³ Birgitte Sølvkær Olesen - Generationsskifte og omstrukturering - Det skatteretlige grundlag - Side 100

der er sket overdragelse med succession. Fremover vil manglende meddelelse til Skat være et bevisbyrdigt spørgsmål i relation til, hvorvidt overdragelsen kan dokumenteres for være sket med succession.³⁴

5. Omstruktureringsmodeller

En ting som man også skal overveje inden man påbegynder et generationsskifte er, hvordan man ønsker at selskabets sammensætning ser ud, så den er tilpasset fremtiden. Uanset hvordan man ønsker den fremtidige selskabsstruktur, så findes der forskellige muligheder for omstrukturering, som man kan benytte. I nogle tilfælde kræver en ændring eller tilpasning af strukturen, at man benytter flere modeller for at komme frem til den mest optimale løsning. De modeller, som man kan anvende til en omstrukturering af et selskab, er aktieombytning, fusion, spaltning og tilførsel af aktiver, hvilket er de modeller som ofte vil gøre et generationsskifte mere smidigt og lettere at tilpasse de konkrete ønsker, som man kan have.³⁵ I dette afsnit belyses omstruktureringsmodellerne Aktieombytning og Spaltning, da disse anses for de mest almindelige at anvende, når man foretager et generationsskifte med succession.

5.1 Aktieombytning

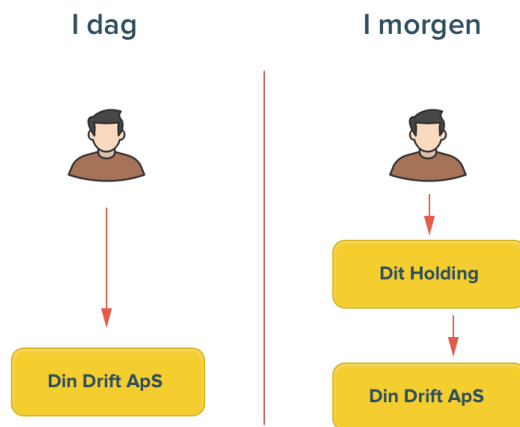
Blandt en af de mest populære modeller at anvende til et generationsskifte er aktieombytning. Ved anvendelse af aktieombytning har man mulighed for at tilpasse, hvordan man ønsker at koncernen skal se ud inden generationsskiftet. Aktieombytning gør det muligt at etablere et koncernforhold, hvori der indgår moderselskab (holdingselskab) og datterselskab (driftsselskab). Dette gør, at man har mulighed for at opspare sin kapital mere risikofrit i moderselskabet end i driftsselskabet. I forbindelse med, at man har mulighed for at spare op i moderselskabet, har man nemlig mulighed for at "tømme" driftsselskabet - idet man kan føre likviderne op i moderselskabet skattefrit ved udbytte.³⁶ Ved at tømme driftsselskabet gør man det billigere at sælge selskabet til en tredjemand. Ved begrebet aktieombytning dækkes der over afståelse af aktier, hvor man efterfølgende ved afståelsen bliver kompenseret med kapitalandele og i nogle tilfælde et kontant vederlag. En aktieombytning foretages oftest i praksis, når en ejer af et driftsselskab ønsker en koncernstruktur med et holdingselskab. Aktieombytningen foregår dermed ved, at ejeren laver et apportindskud med

³⁴ Birgitte Sølvkær Olesen - Generationsskifte og omstrukturering - Det skatteretlige grundlag - Side 101

³⁵ Birgitte Sølvkær Olesen - Generationsskifte og omstrukturering - Det skatteretlige grundlag - Side 189

³⁶ <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2021/172#P4A> - ABL §4

aktierne i driftsselskabet i holdingselskabet, hvorefter ejeren modtager aktier i holdingselskabet som vederlag. Dette kan ses ved nedenstående figur.

Figur hentet fra: <https://www.ditselskab.dk/wp-content/uploads/2011/09/skattefri-omdannelse.png>

Ved at foretage en aktieombytning og derved lave ovenstående koncernstruktur med holdingselskab og driftsselskab, får man mulighed for, at kunne frasælge aktierne i datterselskabet uden beskatning, såfremt at man ejer minimum 10% af kapitalen i selskabet. Dette er dog kun gældende, hvis det er et selskab, der sælger aktier i andet selskab. Hvis en person derimod sælger et selskab, uanset ejerandel, ville denne person blive beskattet ved afståelse af aktierne i selskabet jf. ABL § 12. Det vil altså sige, at man ved at have foretaget en aktieombytning og lavet ovenstående konstruktion, vil kunne sælge driftsselskabet skattefrit, hvorimod havde man ikke ovenstående struktur, vil salget udløse skat, da personer skal beskattes ved afståelse af aktier.

Der er to måder, hvorpå man kan lave en aktieombytning. Man kan både lave den skattepligtig eller man kan benytte sig af undtagelsesreglen i ABL § 36, som gør det muligt at foretage en aktieombytning skattefrit. Ved at benytte sig af denne undtagelsesregel har man mulighed for at udskyde beskatningen, indtil man afstår holdingselskabet.³⁷

³⁷ Birgitte Sølvkær Olesen - Generationsskifte og omstrukturering - Det skatteretlige grundlag - Side 208

5.1.1 Skattefri aktieombytning

Som beskrevet i tidligere afsnit findes der en undtagelsesregel i ABL §36, som gør det muligt at foretage en aktieombytning uden, at der sker beskatning her og nu, men først på et senere tidspunkt. Definitionen på en aktieombytning er, at man bytter aktierne, som man ejer i et selskab (driftsselskabet) mod nye aktier i et nyt selskab, her holdingselskab.³⁸ Hvis man ser på ABL § 36 § stk. 2, så defineres en aktieombytning som følgende:

“Ved ombytning af aktier, jf. stk. 1, forstås den transaktion, hvorved et selskab erhverver en andel i et andet selskabs aktiekapital med den virkning, at det opnår flertallet af stemmerne i dette selskab,...”³⁹

Det er altså muligt at overtage kontrollen i et allerede eksisterende selskab eller et nystiftet selskab. Det vigtigste er at bide mærke i, at det selskab, som modtager aktierne, skal modtage således, at det har flertallet af stemmerne i det oprindelige selskab, f.eks driftsselskabet som tidligere nævnt. I de fleste tilfælde kan man til beregning af stemmeflertal se på ejerandelen af aktiekapitalen. I nogle tilfælde kan der dog være udstedt A- og B-aktier, hvor der kan være forskel mellem ejerandel og stemmerettigheder. I sådanne tilfælde er det stemmerettighederne, som er toneangivende. Dette kan nemlig have betydning, hvis et selskab ejes ligeligt mellem to kapitalejere, hvor begge ejer 50% af selskabet hver især - altså hvor det kan være svært at se, hvem der har den bestemmende indflydelse.

Ovenstående situation har tidligere været diskuteret og har også været forbi Skatteministeriet i det bindende svar SKM2008.182 SR.⁴⁰

⁴¹SKM2008.182 SR omhandler et ønske om at eje et driftsselskab ligeligt ved 50 % hver. Den oprindelige ejer 100% af driftsselskabet inden der skulle foretages en skattefri aktieombytning. Herefter var planen, at den oprindelige ejer skulle lave aktieombytningen, og derefter ville den nye ejer så købe sig ind ved en kapitalforhøjelse, så de ville ende ud med at eje 50% af selskabet hver. På denne måde kunne de opnå ønsket om begge at have hver deres holdingselskab mellem dem selv og driftsselskabet, uden at blive beskattet af omstruktureringen.

Konklusionen fra Skatteministeriet blev, at ovenstående godt kunne lade sig gøre. Det toneangivende argument var, at den oprindelige ejer ville have stemmemajoriteten i selskabet efter

³⁸ <https://skat.dk/data.aspx?oid=1945319>

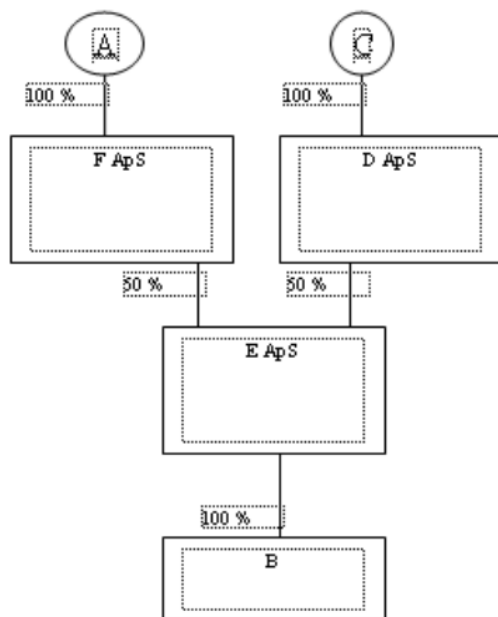
³⁹ <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2021/172#P4A>

⁴⁰ <https://skat.dk/data.aspx?oid=1739678>

⁴¹ <https://skat.dk/data.aspx?oid=1739678>

aktieombytningen. Skatteministeriet bekræftede, at man ikke var i strid med reglerne angivet i ABL, og man kunne derfor godt foretage en skattefri aktieombytning samt kapitalforhøjelse. Ud fra afgørelsen kan det konkluderes, at overholdelse af betingelsen omkring stemmemajoriteten er afgørende for at kunne foretage en skattefri aktieombytning.

⁴²En lignende sag fra Skatteministeriet SKM2008.375.SR belyser, hvordan der ikke blev givet godkendelse til en skattefri aktieombytning og senere kapitalforhøjelse. I denne sag var der dog inden omstruktureringen to ejere af et driftsselskab, som ejede 50 % hver. A ejer B (driftsselskabet) direkte med 50 %, hvor C ejer driftsselskabet gennem holdingselskabet D. Hertil ville C sælge sine ejerandele i B (skattefrit da C ejer mere end 10%) til A, således at A ville eje 100 % af B. A ville så efter at have erhvervet 100 % af B lave en skattefri aktieombytning, og herefter ville C lave en kapitalforhøjelse på 50 %, således at de begge igen ville eje 50 % af B. koncernstrukturen ville ende med at se således ud:

Figur hentet fra SKAT.dk: <https://skat.dk/data.aspx?oid=1755177>

Skatteministeriet svarer, at dette ikke vil kunne lade sig gøre grundet betingelserne angivet i ABL §36 A, stk. 1 og 3. Skat konkluderer, at der her foreligger planlagt omgåelse af de objektive betingelser, da der foreligger en aftale om at selskabet D skal indtræde i koncernen umiddelbart efter aktieombytningerne. I den pågældende sag har man endvidere henvist til sag SKM 2008.182.SR, som er gennemgået tidligere. Skatteministeriet svarede, at disse sager ikke er identiske, da man i

⁴² <https://skat.dk/data.aspx?oid=1755177>

SKM2008.375.SR har en ind- og udtræden af samme koncern, umiddelbart kun for at omgå de objektive betingelser. Spørgsmålet til skatterådet er dog todelt, hvor man spørger om det samme, dog kun med en kapitalforhøjelse på 49,9 %. Hertil er svaret fra Skat, at dette godt kan lade sig gøre, da A derved bevare stemmemajoriteten.⁴³

Det kan konkluderes ud fra de to afgørelser, at det er muligt at se bort fra stemmemajoriteten efter en skattefri aktieombytning, såfremt det ikke er for at omgå objektive betingelser.

⁴⁴I en tredje sag, SKM 2006.720 LSR, ønskede spørgeren om at foretage en skattefri aktieombytning for sine anparter i et driftsselskab. Ejerandelene var delt med 3 anpartshavere, hvoraf spørgeren ejede 52 % af stemmerne. I driftsselskabet var der indgået en anpartshaveroverenskomst. I anpartshaveroverenskomsten var det beskrevet, at væsentlige beslutninger skulle træffes på anpartshaver møder. Det var dog ikke beskrevet, hvorvidt disse beslutninger skulle foretages med stemmemajoritet eller enstemmighed. Hertil konkluderede Landsskatteretten, at beslutninger kun kunne foretages med enighed mellem ejerne, hvorfor holdingselskabet efter en aktieombytning ikke ville modtage flertallet af stemmerne i selskabet. Landsskatteretten kunne derfor ikke give tilladelse til at foretage ombytningen.

Udover betingelsen omkring stemmeflertal er det også en betingelse, at vederlaget for de ombyttede aktier sker i form af ejerandele i det nye selskab. Udover ejerandele i det nye selskab kan vederlaget også ske delvist i form af kontanter.⁴⁵ Siden 2002 har der ikke været nogen begrænsning i kontantvederlaget. Før 2002 gjaldt der et krav om, at kontantvederlaget ikke måtte overstige 10% af aktiernes værdi.⁴⁶ De kontante vederlag vil blive beskattet hos aktionæren i det indskydende selskab som udbytte.⁴⁷

Fristen for at foretage en skattefri aktieombytning er beskrevet i ABL § 36, stk. 4. Her står der, at ombytningen skal være foretaget inden for en periode på 6 måneder - beregnet ud fra den første ombytningsdag. Ved en eventuel overskridelse af fristen på de 6 måneder vil dette medføre, at aktieombytningen vil blive anset for værende skattepligtig. Det er dog muligt at ansøge om dispensation for at overskride fristen på de 6 måneder og derved forlænge denne, hvis det ikke er muligt at gennemføre aktieombytningen inden for fristen.

⁴³ <https://skat.dk/data.aspx?oid=1755177>

⁴⁴ Birgitte Sølvkær Olesen - Generationsskifte og omstrukturering - Det skatteretlige grundlag - Side 218

⁴⁵ Birgitte Sølvkær Olesen - Generationsskifte og omstrukturering - Det skatteretlige grundlag - Side 223

⁴⁶ Birgitte Sølvkær Olesen - Generationsskifte og omstrukturering - Det skatteretlige grundlag - Side 224

⁴⁷ Birgitte Sølvkær Olesen - Generationsskifte og omstrukturering - Det skatteretlige grundlag - Side 224

5.1.2 Aktieombytning med eller uden tilladelse fra SKAT.

I reglerne omkring aktieombytning er det beskrevet, at dette både kan foretages med tilladelse fra Skat, men også uden tilladelse fra Skat. Hvis man foretager en aktieombytning ud fra ABL § 36, stk 1-3, skal der indhentes en tilladelse fra Skat for at kunne foretage en aktieombytning. Hvis man derimod laver en aktieombytning ud fra reglerne i ABL § 36, stk. 6, så forudsætter dette ikke, at man har indhentet tilladelse fra Skat.⁴⁸

5.1.2.1 Aktieombytning med tilladelse fra SKAT

For at kunne foretage en aktieombytning efter ABL § 36, stk. 1-3 forudsætter dette, at der foreligger forretningsmæssige begrundede dispositioner.⁴⁹ Dette er med til at undgå, at aktieombytningen ikke sker med udgangspunkt i skatteunddragelse. Dette er også kaldet det subjektive forhold. Den forretningsmæssige begrundelse skal indsendes til Skat og skal indeholde en beskrivelse af, hvad formålet med aktieombytningen er. Ansøgningen benytter Skat til at undersøge, hvad formålet og motivet for aktieombytningen er. Kravene til hvad ansøgningen skal indeholde er forholdsvis strenge, og der skal være gode argumenter for at kunne foretage aktieombytningen. Det er ikke nok at skrive i sin ansøgning, at man vil foretage aktieombytningen for at gøre klar til et generationsskifte i fremtiden eller blot vil opnå en mere hensigtsmæssig koncernstruktur.⁵⁰

I Østre Landsret blev der givet afslag på ansøgningen SKM2005.167.ØLR⁵¹. Sagen omhandlede en ansøgning om tilladelse til at foretage en skattefri aktieombytning, hvori begrundelsen var følgende: *“minimering af driftsrisiko, forberedelse af generationsskifte og behovet for stiftelse af yderligere driftsselskaber i fremtiden”*. Udover dette var ansøgningen ikke yderligere specificeret og uden yderligere dokumentation, der kunne underbygge sagens begrundelse. Ansøgningen blev afslået med den begrundelse, at der ud fra en samlet vurdering ikke var godtgjort grundigt nok for, at aktieombytningen ville blive foretaget ud fra forsvarlige økonomiske betragtninger.⁵² Det blev endvidere uddybet af Skatteministeriet, at sådanne generelle begrundelser blev karakteriseret som påstande og ikke noget konkret.

Det kan konkluderes ud fra ovenstående afgørelse, at en konkret og veldokumenteret ansøgning er nødvendig for at kunne få tilladelse fra Skat til skattefri aktieombytning. Det er altså nødvendigt, at ansøgningen om tilladelse til at foretage en skattefri aktieombytning bliver udarbejdet grundigt og

⁴⁸ Birgitte Sølvkær Olesen - Generationsskifte og omstrukturering - Det skatteretlige grundlag - Side 226

⁴⁹ Birgitte Sølvkær Olesen - Generationsskifte og omstrukturering - Det skatteretlige grundlag - Side 227

⁵⁰ Birgitte Sølvkær Olesen - Generationsskifte og omstrukturering - Det skatteretlige grundlag - Side 227-228

⁵¹ <https://skat.dk/data.aspx?oid=230746>

⁵² <https://skat.dk/data.aspx?oid=230746>

med gode beskrivelser af formålet for at foretage den skattefrie aktieombytning. En væsentlig faktor for at få tilladelse fra Skat til at foretage en aktieombytning er, at ombytningen ikke har til hovedformål at foretage skatteundgåelse eller skatteunddragelse.⁵³

Det er altså en konkret vurdering, som der skal foretages, når man vurderer om ansøgningen foreligger med forretningsmæssig begrundelse. Et ønske om at lave en skattefri aktieombytning til brug for et senere generationsskifte vil være tilstrækkeligt, hvis det f.eks. er med henblik på virksomhedens videre drift.⁵⁴ Som tidligere nævnt afhænger tilladelsen af, hvor uddybende en forklaring ansøgeren har, samt hvor grundig dokumentation ansøgeren har herfor. Ydermere må formålet med ansøgningen ikke være at lave skatteunddragelse.

En anden situation kan være, at man ønsker at lave hæftelsesbegrænsning. Det kan være en situation, hvor ejeren har ejet driftsselskabet direkte og derfor ønsker sig noget adskillelse mellem sig selv og selskabet i form af et holdingselskab. Ønsket herfor kan være, at man ønsker at opspare sin likviditet i et holdingselskab og derved sprede risikoen ud, således alt ikke er samlet i driftsselskabet.⁵⁵

Ved benyttelse af en aktieombytning med tilladelse er der nogle skattemæssige konsekvenser for både aktionæren, men også for det erhvervende selskab. Såfremt aktionæren modtager et kontant vederlag under aktieombytning, vil dette blive beskattet som udbytte, hvis aktionæren fortsat ejer aktier i holdingselskabet, jf. FUL § 9. Ejer aktionæren ikke længere aktier i holdingselskabet, vil dette blive beskattet efter ABL § 12. Selvom der er nogle skattemæssige konsekvenser for aktionæren, vil dette hovedsageligt blive opvejet med, at der først sker afståelsesbeskatning af aktierne, når holdingselskabet enten likvideres, sælges eller går konkurs. Der vil i så fald ikke ske beskatning, når holdingselskabet f.eks. sælger aktierne i driftsselskabet. For det erhvervende selskab vil dette succederer for anskaffelsestidspunkt, anskaffelsessum og anskaffelseshensigt, som aktionæren havde på stiftelsestidspunktet for driftsselskabet.

⁵³ Birgitte Sølvkær Olesen - Generationsskifte og omstrukturering - Det skatteretlige grundlag - Side 229

⁵⁴ Birgitte Sølvkær Olesen - Generationsskifte og omstrukturering - Det skatteretlige grundlag - Side 231

⁵⁵ Birgitte Sølvkær Olesen - Generationsskifte og omstrukturering - Det skatteretlige grundlag - Side 233

5.1.2.2 Aktieombytning uden tilladelse fra SKAT

Der er i ABL § 36 A mulighed for at foretage en aktieombytning uden forudgående indhentelse af tilladelse fra Skat. Denne mulighed blev indført ved lov nr. 343 af 18. april 2007, hvilket blev kendt som det såkaldte objektive regelsæt. Denne lov blev dog ophævet og erstattet ved lov nr. 525 af 12 juni 2009 med ABL § 36 stk. 6 og 7.⁵⁶

Som følge af indførelsen af muligheden for at kunne foretage en skattefri aktieombytning uden tilladelse, er der indført to betingelser, som skal overholdes for, at man kan foretage en skattefri aktieombytning uden tilladelse. Disse betingelser er med til at sikre, at der ikke foretages en skattefri aktieombytning med det formål at lave skatteunddragelse.

Den første betingelse vedrører et holdingkrav eller ejertidskravet. Holdingkravet består i, at man ikke, indenfor en periode på tre år efter ombytningstidspunktet, kan afstå de erhvervede aktier. Det er dermed ikke muligt at sælge aktierne i driftsselskabet de næste tre år. Ved en afståelse af aktierne indenfor den treårige periode vil aktieombytningen blive anset for at være skattepligtig.

Den anden betingelse for at kunne foretage en skattefri aktieombytning uden tilladelse er, at ombytningen skal ske til handelsværdi. Dette betyder, at værdien for vederlagsaktierne skal svare til handelsværdien af de ombyttede aktier, jf. ABL § 36, stk. 6., 2. punkt.⁵⁷

Der er endvidere anmeldelsespligt for det erhvervende selskab, når der er foretaget en aktieombytning uden tilladelse. Det erhvervende selskab skal senest i forbindelse med angivelsen af selskabets selvangivelse for indkomståret i medfør af SKL § 2, hvor aktieombytningen er foretaget. Selskabet skal altså give oplysninger til Skat om, at det har deltaget i en aktieombytning efter det objektive regelsæt, jf. ABL § 36, stk. 7.⁵⁸

5.1.2.3 Konklusion aktieombytning med eller uden tilladelse fra SKAT

Uanset om man foretager en aktieombytning med eller uden tilladelse fra Skat, så er det forskelligt fra selskab til selskab og afhænger af, hvilken situation selskabet står i, og hvordan fremtiden skal se ud. Det er derfor vigtigt at have styr på, hvad ens forventninger er til selskabets fremtidige drift, og hvad der skal ske fremadrettet. Hvis man er i tvivl om, hvorvidt man kan foretage en skattefri aktieombytning, vil det være en fordel at få et bindende svar fra Skat.⁵⁹ Et bindende svar koster 400

⁵⁶ Birgitte Sølvkær Olesen - Generationsskifte og omstrukturering - Det skatteretlige grundlag - Side 253-254

⁵⁷ <https://skat.dk/data.aspx?oid=1945253>

⁵⁸ Birgitte Sølvkær Olesen - Generationsskifte og omstrukturering - Det skatteretlige grundlag - Side 262-263

⁵⁹ <https://skat.dk/data.aspx?oid=2242235>

kr., men det kan være det værd at være på den helt sikre side, inden man foretager en aktieombytning med eller uden tilladelse.

Den største fordel ved at foretage en aktieombytning med tilladelse er, at man slipper for at skulle overholde holdingkravet. Dette kan være en fordel, hvis man gerne vil foretage et generationsskifte inden for et-to år og ikke har mulighed for at vente til der er gået minimum tre år, som er kravet ved ombytning uden tilladelse.

En anden faktor, som kan spille en stor rolle i, hvorvidt man skal foretage en aktieombytning med eller uden tilladelse, kan være kompleksiteten. Hvis man blot vil lave en aktieombytning for et lille selskab, kan det være en lang og unødvendig proces at skulle ansøge om tilladelse hos Skat.

Omvendt hvis man har større og meget komplekse selskaber, hvor der kan være usikkerhed om, hvorvidt en aktieombytning kan lade sig gøre, så vil det være en fordel at have modtaget tilladelse fra Skat inden aktieombytningen.

5.2 Spaltning

Ligesom ved aktieombytning er der også flere forskellige typer af spaltning, men hvad er definitionen på en spaltning? I følge Skat defineres en spaltning som følgende:

“Ved spaltning forstås den transaktion, hvor et selskab overfører en del af eller samtlige sine aktiver og passiver til et eller flere eksisterende eller nye selskaber ved i samme forhold som hidtil at tildele sine selskabsdeltagere aktier eller anparter og eventuelt en kontant udligningssum”⁶⁰

Definitionen på en spaltning kan endvidere findes i FUL § 15 A, stk. 2. En spaltning benyttes ofte i forbindelse med omstruktureringer eller generationsskifter og ofte i kombination med en aktieombytning. Som det fremgår i definitionen af en spaltning, er formålet her at flytte aktiviteter fra et selskab til et andet for derved at skille de forskellige aktiviteter ad. En spaltning er smart at anvende inden man foretager et generationsskifte, hvor det f.eks. kun er noget af aktiviteten, som skal være en del af generationsskiftet.

En spaltning kan både foretages som skattepligtig, men også som skattefri, ligesom en aktieombytning. Ved en skattepligtig spaltning er der tale om en skattepligtig afståelse af aktiver, som vil medføre afståelsesbeskatning både hos aktionæren samt hos det indskydende selskab.⁶¹ Udover at foretage en skattepligtig eller en skattefri spaltning skal man også vælge, hvilken type af spaltning man vil foretage. Der findes flere forskellige typer af spaltning, men de to mest almindelige

⁶⁰ <https://skat.dk/data.aspx?oid=1945243>

⁶¹ Birgitte Sølvkær Olesen - Generationsskifte og omstrukturering - Det skatteretlige grundlag - Side 341

i forbindelse med generationsskifte er grenspaltning og ophørsspaltning. Både grenspaltning og ophørsspaltning kan foretages med og uden tilladelse fra Skat. Det er dog en betingelse, at disse ikke foretages med det formål at lave skatteunddragelse eller skatteundgåelse. Ud fra de ovenstående punkter er en spaltning meget lig en aktieombytning, og der skal også ved en spaltning foreligge en forretningsmæssig begrundelse for at foretage spaltningen.

Den første mulighed for spaltning er ophørsspaltning. Ved ophørsspaltning foretager man en opløsning af det spaltede selskab og herefter overdrages aktiviteterne til to eller flere selskaber. De overtagne selskaber kan både bestå af nystiftede, men også af allerede eksisterende selskaber.

Den anden mulighed for spaltning er ved en grenspaltning. Ved en grenspaltning opdeler man aktiviteterne inde i selskabet, og herefter spalter man en af aktiviteterne ud af selskabet. Ved denne spaltning flytter man en aktivitet fra det eksisterende selskab over i et nyt selskab, hvor den spaltede aktivitet fortsætter. Til modsætning fra ophørsspaltningen vil en grenspaltning ikke medføre, at det spaltende selskab bliver opløst. Det spaltende selskab vil fortsætte med driften, dog uden den spaltede aktivitet. Dette er også årsagen til, at man kalder det for grenspaltning, da det kun er noget af selskabets aktivitet, der bliver spaltet ud.

Hvilke selskaber kan så vælge at benytte sig af en skattefri spaltning? De selskaber, som kan benytte sig af en skattefri spaltning, er selskaber, der er omfattet af selskabsdefinition i fusionsdirektivet, 2009/133 EF artikel 3.⁶² Det er dog en forudsætning, at der ikke er tale om en transparent⁶³ enhed for at kunne anvende fusionsskattelovens regler omkring skattefri spaltning. Herudover kan udenlandske selskaber inden for EU også foretage en skattefri spaltning jf. FUL §15 a, stk. 1.

5.2.1 Skattefri grenspaltning

Som tidligere nævnt er en grenspaltning kendetegnet ved, at man kun spalter en del af selskabets aktivitet over i et nyt selskab, men stadig bibeholder noget af driften i det spaltede selskab. Det vil sige, at det spaltende selskab ikke ophører med at eksistere, men fortsætter, hvorimod ved en ophørsspaltning vil det spaltende selskab ophøre med at eksistere. En grenspaltning stiller derfor større krav end ved ophørsspaltning, da der stilles krav om, at det skal være en selvstændig del af selskabet, som spaltes ud. Dette stiller krav til, at man inden spaltningen har opgjort hvilke aktiver og passiver, der tilhører den del af virksomheden, der skal spaltes ud. Det er endvidere et krav, at det spaltede skal være en selvstændig organisatorisk enhed, som er i stand til at fungere ved brug af egne midler. Disse krav kan gøre det svært at foretage en grenspaltning, da man skal have opgjort

⁶² Birgitte Sølvkær Olesen - Generationsskifte og omstrukturering - Det skatteretlige grundlag - Side 345

⁶³ Ved transparent forstås en enhed som er skattemæssig transparent, som et K/S.

hvilke aktiver og passiver, der tilhører den udspaltede aktivitet, og af denne grund har der også været en del afgørelser omkring grenspaltning.⁶⁴

En af de nyeste sager, der er offentliggjort inde på Skat.dk, vedrørende grenspaltning, er sagen SKM2020.134.SKTST.⁶⁵ Sagen her omhandler en entreprenørvirksomhed, som ønsker at foretage en grenspaltning ved at spalte entreprenørdelen af virksomheden over i et nystiftet selskab. Det indskydende selskab ville bibeholde alle driftsmidler, som herefter ville blive brugt til udlejning. I den pågældende sag afviste Skat spaltningen med den konklusion, at man anså driftsmidlerne som værende en essentiel del af entreprenørvirksomheden, og dette måtte derfor anses som værende en del af den udspaltede del af virksomheden.

Sagen 2006.97.SKAT⁶⁶ omhandler grenspaltning af ejendomme fra et selskab over i et selvstændigt ejendomsselskab således, at ejendommene blev adskilt fra den øvrige aktivitet. Ved erhvervelsen af ejendommene var der opstået en mellemregningskonto, da erhvervelsen var sket igennem andre investeringer. Ved gennemførsel af grenspaltningen blev der lavet en opgørelse af mellemregningskontoen således, at man kunne sandsynliggøre andelen heraf, som vedrørte ejendommene og spalte den del med over i det nye ejendomsselskab. Skat gav tilladelse til at foretage denne grenspaltning. Dette er eksempel på en korrekt opdeling af de aktiver og passiver som vedrører den del af aktiviteten, der spaltes ud.

Sagen SKM2011.90.SR⁶⁷ omhandler et ønske om at spalte et selskab, som var ejet ligeligt mellem fire investorer. Her ønskede man at overføre den ene ejers andel over i et nyt selskab ved brug af en grenspaltning. Det spaltende selskabs primære aktivitet var at eje kapitalandele i datterselskaber. Skat afviste grenspaltningen med den begrundelse, at det at eje kapitalandele ikke blev anset for at være selvstændigt fungerende enhed. Et andet argument fra Skat var, at aktierne ikke blev lagerbeskattet, idet der var tale om datterselskabsaktier.

I de ovenstående sager kan man se, hvor vanskeligt det kan være at opnå tilladelse til at foretage en grenspaltning, da man skal have lavet en meget konkret opgørelse over de aktiver og passiver, der vedrører den udspaltede aktivitet. Endvidere spiller det også en stor rolle, at den udspaltede aktivitet bliver anset for at være en selvstændigt fungerende enhed. Det kan derfor være praktisk at ansøge Skat om bindende svar inden man foretager en grenspaltning, så man er sikker på, at alle krav bliver overholdt.

⁶⁴ Birgitte Sølvkær Olesen - Generationsskifte og omstrukturering - Det skatteretlige grundlag - Side 347-348

⁶⁵ <https://skat.dk/data.aspx?oid=2295254&lang=da>

⁶⁶ <https://skat.dk/data.aspx?oid=390780>

⁶⁷ <https://skat.dk/data.aspx?oid=1928155>

Som udgangspunkt vil en skattefri grenspaltning ikke medføre beskatning, da det modtagende selskab skattemæssigt vil succedere for det indskydende selskab. Den skattemæssige succession er både gældende for aktionæren og det modtagende selskab. I det tilfælde hvor der udstedes et vederlag i form af kontanter, vil der ske beskatning af dette som udbytte eller aktieavancebeskatning jf. reglerne i ABL § 8,9 og 12.⁶⁸

5.2.2 Skattefri ophørsspaltning

Ophørsspaltning skiller sig ud fra grenspaltning ved, at det spaltende selskab ophører og derfor ikke eksisterer mere. En ophørsspaltning stiller ikke lige så store krav som en grenspaltning, da man her spalter hele selskaber og ikke kun en del af aktiviteten, som man gør ved en grenspaltning. Ved ophørsspaltning er man heller ikke begrænset af, hvordan man vil opdele aktiviteten, som man er ved en grenspaltning. Vederlaget, som ejeren af det ophørende selskab skal have, skal svare til den aktiebesiddelse, ejeren havde i det ophørende selskab. Dette kan have betydning ved et generationsskifte. Hvis vi f.eks. har en situation, hvor en far og søn ejer aktier i det samme selskab, og man så ønsker dette selskab spaltet og derved ender med at eje aktier i hvert sit selskab, så skal værdien af de nye selskaber svare til den værdi, de havde i det ophørende selskab, jf. FUL § 15 a. stk. 2, 1 pkt.. I praksis ses en ophørsspaltning anvendt oftere, da man undgår kravet om, at det udspaltede skal være en selvstændig enhed, som er et krav ved benyttelse af grenspaltning.⁶⁹

En skattefri ophørsspaltning bliver overordnet behandlet på samme måde som ved en skattefri grenspaltning, hvorfor dette ikke beskrives yderligere hertil. Der forekommer dog forskel på, hvordan behandlingen af et eventuelt vederlag beskattes. Ved en ophørsspaltning bliver et kontant vederlag, som udgangspunkt beskattet som værende afståelsesbeskatning, hvor man ved grenspaltning har muligheden for udbyttebeskatning. Ved ophørsspaltning er der dog mulighed for at konvertere dette vederlag til udbytte, hvis modtageren ejer aktier i et af de indskydende-, modtagende- eller koncernforbundne selskaber jf. FUL §9.

5.2.3 Betingelser ved skattefri spaltning

Når man benytter sig af en skattefri spaltning, foretages denne ligesom ved en aktieombytning - nemlig med succession. Ved en skattefri spaltning opnår man skatteudskydelse på samme vis som ved en skattefri aktieombytning. Som tidligere nævnt kan alle selskaber, der er omfattet af selskabsdefinitionen i fusionsdirektivet 2009/133 EF artikel 3, anvende reglerne i FUL vedrørende

⁶⁸ Birgitte Sølvkær Olesen - Generationsskifte og omstrukturering - Det skatteretlige grundlag - Side 350

⁶⁹ Birgitte Sølvkær Olesen - Generationsskifte og omstrukturering - Det skatteretlige grundlag - Side 347

skattefri spaltning.⁷⁰ De selskaber, der ikke er omfattet, er skattetransparente selskaber, herunder Kommanditselskaber (K/S).

Ved den skattefrie spaltning er det et krav, at vederlaget er i aktier og eventuelt et kontant vederlag. Opgørelsen af vederlaget bliver opgjort ud fra den ejerbesiddelse, man måtte have i det spaltede selskab. Det kan f.eks. ske ved, at to aktionærer i et selskab, hvor de begge ejer 50% hver, foretager en ophørsspaltning af selskabet, hvor der så bliver oprettet to nye selskaber. Her kan man lave fordelingen således, at de begge ejer 100% af hvert sit selskab. Denne fordeling er både mulig ved en ophørsspaltning og en grenspaltning, men der må dog ikke ske forrykkelse af ejerforholdet, som var til stede inden spaltningen. Det vil dog være nemmest at foretage dette ved en ophørsspaltning frem for en grenspaltning. Dette skyldes, at når man anvender en grenspaltning, er der krav om, at det udspaltede skal være en selvstændig enhed, hvorimod man ved en ophørsspaltning selv kan lave en fordeling af aktiver og passiver.⁷¹

En anden betingelse ved den skattefrie spaltning er, hvornår spaltningsdatoen skal være. Som udgangspunkt skal den skæringsdato, der vælges, være sammenfaldende med det modtagende selskabs regnskabsår, jf. FUL § 5. Hvis der spaltes til et nystiftet selskab, skal skæringsdatoen være sammenfaldende med det nystiftede selskabs åbningsdato, jf. FUL § 5. Hvis indkomsten i et af de deltagende selskaber i spaltningen opgøres efter SEL § 31 vedrørende sambeskatning, fordi koncernforhold er oprettet eller ophørt, så anvendes datoen for ophøret eller etablering af koncernforbindelsen som spaltningsdato, jf. SEL 31 C. Derfor er det vigtigt, at man er opmærksom på koncernforhold, der allerede eksisterer, eller som kan opstå ved spaltningen, da dette kan have betydning for, hvornår den skattemæssige spaltningsdato er.⁷²

Ud over de ovenstående betingelser skal der også ske meddelelse til Skat om, at der er foretaget en skattefri spaltning. Jf. FUL § 6, stk. 3 skal der gives meddelelse til Skat senest én måned efter, den skattefrie spaltning er foretaget. Meddelelsen til Skat er en gyldighedsbetingelse for, at lovens regler er overholdt og kan finde anvendelse, jf. FUL § 6, stk. 3.⁷³

⁷⁰ Birgitte Sølvkær Olesen - Generationsskifte og omstrukturering - Det skatteretlige grundlag - Side 345

⁷¹ Birgitte Sølvkær Olesen - Generationsskifte og omstrukturering - Det skatteretlige grundlag - Side 345-350

⁷² Birgitte Sølvkær Olesen - Generationsskifte og omstrukturering - Det skatteretlige grundlag - Side 350-351

⁷³ Birgitte Sølvkær Olesen - Generationsskifte og omstrukturering - Det skatteretlige grundlag - Side 353

5.2.4 Skattefri spaltning med eller uden tilladelse fra SKAT.

I reglerne omkring skattefri spaltning er det beskrevet, at dette både kan foretages med tilladelse fra Skat, men også uden tilladelse fra Skat. Den skattefrie spaltning er beskrevet i FUL § 15.

Betingelserne for at foretage en skattefri spaltning er beskrevet i ovenstående afsnit.

5.2.4.1 Skattefri spaltning med tilladelse fra SKAT

Reglerne for den skattefrie spaltning med tilladelse er beskrevet i FUL § 15 a. Den skattefrie spaltning med tilladelse har lighedstræk med den skattefrie aktieombytning med tilladelse, da der også skal være en forretningsmæssig begrundelse for at kunne foretage den skattefrie spaltning. Der henvises derfor til det ovenstående afsnit 3.1.2.1, hvor der er foretaget en gennemgang af forretningsmæssig begrundelse. Hvis der ikke kan opnås tilladelse fra Skat til en skattefri spaltning, så vil spaltningen i stedet være anset for værende skattepligtig. Skat vil ikke give tilladelse til at foretage en skattefri spaltning, hvis denne har til formål at foretage skatteunddragelse eller skatteundgåelse, ligesom ved den skattefrie aktieombytning.

Det kan dog være svært at skelne imellem, hvornår der er en forretningsmæssig begrundelse for at foretage en skattefri spaltning, og hvornår det vil blive vurderet som værende skatteundgåelse. Det kan derfor være svært i praksis, hvilket man kan se på nedenstående skatterådssager.

Sagen SKM2006.323.SKAT omhandler en skattefri grenspaltning af et ejendomsselskab. Man ønskede i denne situation, at risikosprede og dermed opdele ejendommene. Man ønskede at foretage grenspaltningen med det formål, at man ville forberede nogle af ejendommene til salg. Med grenspaltningen ville man ligeledes få lavet opdeling imellem erhvervsejendommene og beboelsesejendommene.⁷⁴

I ovenstående sag blev der givet tilladelse fra Skat til at foretage grenspaltningen. Tilladelsen blev givet selvom, der nu er en tydelig mulighed for at foretage skatteundgåelse ved blot at frasælge hele selskabet, som er skattefri, frem for at sælge ejendommene skattepligtigt. Det er altså Skats vurdering, at der foreligger en forretningsmæssig begrundelse for grenspaltningen.

Til sammenligning med ovenstående sag har vi SKM2005.184.TSS.⁷⁵ Denne sag endte ud i et afslag fra Skat. Denne sag skiller sig dog ud fra SKM2006.323.SKAT, da denne grenspaltning ikke gav en selvstændig enhed efter spaltningen samt, at der ikke var en tilstrækkelig forretningsmæssig begrundelse for spaltningen. Endvidere var der i denne sag også allerede planer om afståelse af det

⁷⁴ <https://skat.dk/data.aspx?oid=1310111>

⁷⁵ <https://skat.dk/data.aspx?oid=331491>

nystiftede selskab ved spaltningen til en tredjemand. Dette vil sige, at grenspaltningen ville blive foretaget med det formål at lave skatteundgåelse, da et salg af ejendomme ville være skattepligtig, men et salg af kapitalandele ville være skattefrit.

Sagen SKM2006.321.SKAT omhandler en skattefri grenspaltning, hvor man ønsker at spalte et af de tre hovedområder, som selskabet har, ud i et nystiftet selskab. Efter grenspaltningen ville man så frasælge selskabet kort efter spaltningen. Beslutningen om grenspaltning og salg var besluttet på verdensplan af selskabets ejer, som var en større international koncern.⁷⁶

Selvom Skat vidste, at selskabet ville blive solgt umiddelbart efter grenspaltningen, gav de alligevel tilladelse til at foretage spaltningen. Begrundelsen fra Skat var, at ud fra en konkret vurdering, så var betingelserne i FUL overholdt, da der var en forretningsmæssig begrundelse for grenspaltningen, da beslutningen var foretaget på verdensplan. Rådgiveren, der indsendte ansøgningen, henviste endvidere til sag SKM2005.184.TSS, som er gennemgået ovenfor.

I de ovenstående sager kan man konkludere, at det kan være svært at vurdere, hvornår man har en forretningsmæssig begrundelse for at foretage en spaltning. Ved frasalg efter spaltningen skal man have gode forklaringer for, at det umiddelbare salg efter spaltning er forretningsmæssigt begrundet.

5.2.4.2 Skattefri spaltning uden tilladelse fra SKAT

Ligesom ved aktieombytning er der ved spaltning også mulighed for at foretage denne uden tilladelse fra Skat. Ved den skattefri spaltning er der dog nogle yderligere krav, som skal overholdes. Disse krav er med til at sikre, at der ikke sker skatteunddragelse eller skatteundgåelse.

På mange måder minder en skattefri spaltning uden tilladelse om en skattefri aktieombytning uden tilladelse. Der er dog nogle flere krav ved en skattefri spaltning uden tilladelse end ved en skattefri aktieombytning uden tilladelse. Disse krav er lavet som nogle værnsregeler.

Det første krav er et holdingkrav eller et ejertidskrav. Dette krav er magen til kravet under aktieombytningen uden tilladelse, hvorfor der henvises til afsnit 3.1.2.2, samt FUL §15 a, stk. 1, 5. pkt.

Der er en særlig betingelse for at kunne foretage en skattefri spaltning uden tilladelse (det objektive regelsæt) nemlig, at denne ikke kan udføres, hvis det indskydende har flere end én selskabsdeltager, eller hvis denne ikke har været selskabsdeltager i mindst tre år uden at have rådet over

⁷⁶ <https://skat.dk/data.aspx?oid=909097>

stemmeflertallet.⁷⁷ Denne værnsregel har til formål at sikre, at dette regelsæt udnyttes til at gøre et skattepligtigt salg af en aktivitet til et skattefrit salg af et selskab.

I reglerne omkring skattefri spaltning uden tilladelse er der også en regel for ejere, der er næringsdrivende ved køb og salg af aktier samt modtager udbytte skattefrit fra disse aktier, jf. FUL §15 a, stk 1. 9 pkt.. Hvis dette er gældende, kan der ikke foretages en skattefri spaltning uden tilladelse.⁷⁸

For selskabsdeltagere der ikke er hjemmehørende til en inden for EU/EØS eller en stat, som ikke har en dobbeltbeskatningsoverenskomst med Danmark, så kan der heller ikke ske skattefri spaltning uden tilladelse, jf FUL § 15 a, stk. 1, 10. pkt.⁷⁹

En anden meget væsentlig begrænsning er, at forholdet mellem aktiver og gæld, der overføres til det nye selskab, skal svare til forholdet mellem aktiver og gæld i det spaltede selskab. Denne regel er en værnsregel, der skal forhindre, at der som alternativ til et skattepligtigt salg af aktiver sker en udspaltning af denne aktivitet, og at der samtidig overføres gæld, således at dette overstiger forholdet mellem aktiver og gæld i det indskydende selskab. Ved at gøre dette kunne man reducere den skattepligtige avance ved en senere afståelse af aktierne i det modtagende selskab.⁸⁰ Denne bestemmelse er med til at vanskeliggøre en grenspaltning, da man både skal overholde kravet om, at det skal være en selvstændig enhed, der overføres, samt at forholdet mellem aktiver og gæld skal opfyldes. I praksis vil det være bedst at bede om bindende svar hos Skat, for at være på den sikre side hvad angår denne værnsregel.

Udover ovenstående er der som udgangspunkt mulighed for en kontantvederlæggelse, der foreligger dog en begrænsning, når der foretages en skattefri spaltning uden tilladelse. Denne begrænsning gælder for selskaber, der ved spaltningen ejer mindst 10% af kapitalen i det indskydende selskab, og disse kan dermed ikke modtage et kontant vederlag. Denne begrænsning gælder også selskaber, der er omfattet af ABL § 4 B og § 4 C.

⁷⁷ Birgitte Sølvkær Olesen - Generationsskifte og omstrukturering - Det skatteretlige grundlag - Side 371

⁷⁸ Birgitte Sølvkær Olesen - Generationsskifte og omstrukturering - Det skatteretlige grundlag - Side 372

⁷⁹ <https://skat.dk/data.aspx?oid=1945243>

⁸⁰ Birgitte Sølvkær Olesen - Generationsskifte og omstrukturering - Det skatteretlige grundlag - Side 373

5.2.4.3 Konklusion spaltning med eller uden tilladelse fra SKAT

Hvorvidt selskabet foretager en spaltning med eller uden tilladelse fra Skat afhænger af, hvilken situation selskabet står i, og hvordan fremtiden skal se ud. Det er derfor vigtigt at overveje, hvad ens forventninger er til selskabets fremtidige drift, og hvad der skal ske med selskabet fremadrettet. Hvis man er i tvivl om, hvorvidt man kan foretage en skattefri spaltning, vil det være en fordel at få et bindende svar fra Skat.⁸¹ Et bindende svar koster 400 kr., men det kan være det værd at få afklaret svaret, inden man foretager en spaltning med eller uden tilladelse, da det kan ende ud med at en skattefri spaltning omgøres til værende skattepligtig, hvilket kan medføre uforudsete udgifter for alle parter.

En af de største fordele ved at foretage en spaltning med tilladelse er, at der er færre begrænsninger og værnsregler, som man skal overholde. Samtidig skal man heller ikke overholde holdingkravet. Holdingkravet kan være et problematisk krav, hvis man gerne vil foretage et generationsskifte indenfor 1-2 år, hvorfor man med fordel kan gøre det med tilladelse.

5.2.5 Spaltning til brug for pengetanksreglen

Både ophørsspaltning og grenspaltning kan være effektive værktøjer til brug for ikke at falde ind under pengetanksreglen. Spaltning kan løse pengetanksreglen ved generationsskifte på følgende måde.

Hvis man f.eks. gerne vil foretage et generationsskifte af et selskab, som besidder ejendomme, men også har almindelig drift. Dette kan f.eks. være en murerforretning, som også har nogle ejendomme, der bliver udlejet. Hvis ejendommenes værdi gør, at selskabet derfor har passivkapitalanbringelse for mere end 50% af balancesummen, vil selskabet blive defineret som værende en pengetank. Det vil derfor ikke være muligt at foretage et generationsskifte med skattemæssig succession. Denne problematik kan dog løses ved brug af en grenspaltning eller en ophørsspaltning.

Ved at benytte sig af en ophørsspaltning eller grenspaltning har man mulighed for at spalte den del af aktiviteten, der gør at selskabet falder ind under pengetanksreglen, over i et nyt selskab. Herefter vil det være muligt at foretage et generationsskifte med skattemæssig succession af murerforretningen uden at blive omfattet af pengetanksreglen.

⁸¹ <https://skat.dk/data.aspx?oid=2242235>

6. værdiansættelse

Ved værdiansættelse menes, at aktiver og passiver bliver værdiansat til markedsværdi, altså den værdi som det har mellem uafhængige parter. Når man foretager en værdiansættelse med en tredjemand frem for interesseforbundne parter, er der sjældent komplikationer. Dette skyldes, at man må forvente, at parterne ikke har de samme ønsker. Sælgeren vil som udgangspunkt gerne have den højest mulige pris, hvorimod køberen naturligvis helst vil have den lavest mulige pris. Det kan derimod give lidt komplikationer, når vi har med interesseforbundne parter, og når dette skal ske til armslængdeprincippet⁸². Armslængdeprincippet vil ofte blive benyttet under et generationsskifte inden for interesseforbundne parter, som f.eks. far til søn. Der kan nemlig i situationer opstå problematikker omkring, hvorvidt et generationsskifte foretages inden for armslængdeprincippet, da man her oftest gerne vil betale så lidt skat som muligt samtidig med, at det skal være billigt for den næste generation at overtage selskabet. Der er altså ofte ikke modstridende interesser, når man har interesseforbundne parter, og det vil ofte være svært at vurdere, om overdragelsen er sket ved armslængde, da det ofte er umuligt at finde andre salg eller generationsskifter at sammenligne med.⁸³ Det kan altså i praksis skabe lidt problemer med at opgøre, hvad der er markedsværdi for et selskab. Derfor vil der i dette afsnit gennemgås de modeller, der kan anvendes til at beregne markedsværdien for et selskab.

Skattestyrelsen har indenfor visse grænser mulighed for at tilsidesætte eller ændre parternes værdiansættelse, hvis denne vurderes ikke at svare til handelsværdierne eller være foretaget ved armslængdeprincippet.⁸⁴ De situationer, hvor Skat vælger at korrigere værdiansættelsen, relaterer sig ofte til generationsskifter mellem interesseforbundne parter, eller hvor der findes en tilnærmet markedsværdi.⁸⁵

Skat har dog, for at gøre det nemmere at beregne en markedsværdi, udarbejdet nogle vejledninger, kaldet den juridiske vejledning samt udarbejdet nogle cirkulære til anvendelse ved værdiansættelse af et selskab. Skat har udarbejdet cirkulære TSS-Cirkulæret 2000-9, som omhandler unoterede anparters og aktiers samt TSS-cirkulæret 2000-10 til brug for goodwill. Disse cirkulære er med til at fastlægge, hvad der er handelsværdien for overdragelsen mellem interesseforbundne parter.⁸⁶

⁸² Armslængdeprincippet fra Skat: <https://skat.dk/data.aspx?oid=2060578>

⁸³ Birgitte Sølvkær Olesen - Generationsskifte og omstrukturering - Det skatteretlige grundlag - Side 22-23

⁸⁴ Birgitte Sølvkær Olesen - Generationsskifte og omstrukturering - Det skatteretlige grundlag - Side 22

⁸⁵ Birgitte Sølvkær Olesen - Generationsskifte og omstrukturering - Det skatteretlige grundlag - Side 22

⁸⁶ Birgitte Sølvkær Olesen - Generationsskifte og omstrukturering - Det skatteretlige grundlag - Side 24-31

Ved en overdragelse indenfor familiekredsen har parterne mulighed for at tage et skatteforbehold. Dette giver partner mulighed for at fastholde eller træde tilbage for aftalen, hvis Skat foretager korrektion af værdiansættelsen, jf. SFL § 28.

6.1 TSS-cirkulæret 2000-9 - Cirkulære om værdiansættelse af aktier og anparter

Dette cirkulære er en vejledning til brug for overdragelser mellem interesseforbundne parter, hvor man ikke kender markedsværdien for aktierne eller anparterne. Dog kan cirkulæret ikke anvendes, hvis overdragelsen omfatter værdiansættelse af aktiver og passiver i dødsboer mv. og ved gaveafgift beregningen, der finder 1982-cirkulæret nr. 185 af 17. november 1982.⁸⁷

Værdien af de unoterede aktier og anparter skal fastsættes til handelsværdien. Hvis man ikke kender handelsværdien af de unoterede aktier og anparter, kan vejledningens hjælperegler anvendes.

Opgørelsen af aktierne og anparterne beregnes ved enten:

1. at lægge alle aktiverne sammen og fratrække gældsposterne i selskabet
2. at tage egenkapitalen i selskabet
3. den indre værdi af selskabet.

Til denne beregning skal der tillægges værdien af goodwill. Opgørelsen af goodwill foretages ved at tage værdien af selskabet ifølge den seneste årsrapport og herefter korrigere dem. De enkelte korrektioner foretages for følgende regnskabsposter; fast ejendom, associerede og tilknyttede selskaber, goodwill og andre immaterielle aktiver, udskudt skat og andre forhold.⁸⁸

6.1.1 Fast ejendom

Den regnskabsmæssige værdi af ejendomme erstattes med den seneste kendte offentlige ejendomsvurdering. Den offentlige ejendomsvurdering bliver tillagt eventuelle ombygningsudgifter, som ikke er indeholdt i den offentlige ejendomsvurdering. Hvis der er udenlandske ejendomme, skal disse medtages til den bogførte værdi.⁸⁹

⁸⁷ Birgitte Sølvkær Olesen - Generationsskifte og omstrukturering - Det skatteretlige grundlag - Side 22-31

⁸⁸ <https://www.retsinformation.dk/eli/mt/2000/45>

⁸⁹ <https://www.retsinformation.dk/eli/mt/2000/45>

6.1.2 Associerede og tilknyttede selskaber

For de associerede og tilknyttede virksomheder anvendes markedsværdien, hvis denne ikke kendes benyttes hjælpereglen.⁹⁰

6.1.3 Goodwill og andre immaterielle aktiver

For goodwill og andre immaterielle aktiver anvendes TSS-Cirkulæret 2000-10 til fastsættelse.⁹¹ Dette beskrives i afsnit 6.2.

6.1.4 Udskudt skat

Den beregnede udskudte skat skal medtages til den bogførte værdi og reguleres efter de ovenstående korrektioner. Hvis den udskudte skat er negativ, kan den fortsat medtages, dog til under kurs 100.⁹²

6.1.5 Andre forhold

Andre forhold kan være bogført værdi af egne aktier. Egne aktier skal ikke medtages i beregningen af indre værdi. Hvis der er egne aktier i selskabet, skal disse reducere den nominelle aktiekapital med den andel som aktierne repræsenterer.⁹³

Det ovenstående skal anses som værende vejledende og hjælperegler. De er altså ikke gældende ret. Skulle der efter beregningerne komme en mere retvisende markedsværdi, så er det denne, der skal anvendes. Det er både Skat og skatteyderen, der kan afvige fra disse hjælperegler, hvis markedsværdien er opgjort er forkert.

6.2 TSS-cirkulæret 2000-10 - Cirkulære om værdiansættelse af goodwill

Som tidligere nævnt skal værdiansættelsen af goodwill ske ved brug af TSS-cirkulæret 200-10. Hvis overdragelsen sker mellem interesseforbundne parter, skal goodwill værdiansættes til handelsværdien. Handelsværdien fastsættes ud fra et skøn ud fra de konkrete omstændigheder. På tidspunktet for værdiansættelsen skal man medtage alle kendte omstændigheder herunder selskabets hidtidige overskud. I nogle brancher foreligger en branchekutyme for, hvordan goodwill

⁹⁰ <https://www.retsinformation.dk/eli/mt/2000/45>

⁹¹ <https://www.retsinformation.dk/eli/mt/2000/45>

⁹² <https://www.retsinformation.dk/eli/mt/2000/45>

⁹³ <https://www.retsinformation.dk/eli/mt/2000/45>

kan værdiansættes. De brancher, som har en kutyme for dette, er f.eks. læger, tandlæger og revisorer. TSS-cirkulæret 2000-10 skal anses for værende vejledende, og der kan derfor være konkrete forhold, som gør, at man afviger fra modellen. Goodwillens værdi anses for at være den værdi/pris, som en uafhængig tredjemand vil betale for den.⁹⁴

Det grundlag, som benyttes til beregningen af goodwill, er selskabets regnskabsmæssige resultat før skat for de seneste tre år forud for overdragelsen. Skulle selskabet ikke aflægge årsregnskab efter ÅRL, så benyttes selskabets skattepligtige indkomst for de seneste tre indkomstår. De enkelte regnskabsår vægtes forskelligt i beregningen, hvor det seneste regnskabsår vægtes mest. Grundlaget for beregningen skal afspejle virksomhedens primære forretningsområde, hvorfor der i beregningsgrundlaget bliver reguleret for enkelte poster, som ikke udgiftsført løn eller vederlag til medarbejdende ægtefælle, finansielle indtægter, finansielle udgifter, evt. andre ekstraordinære poster og afskrivninger på tilkøbt goodwill.⁹⁵ Der bliver ikke reguleret for driftsherreløn, hvis virksomheden drives i selskabsform, da man må antage, at der i selskaber allerede er sket udbetaling af løn til aktionærer og medarbejdere.

Herudover kigger man også på, hvordan udviklingstendensen har været for resultatet, og ud fra hvordan det har været, vil der blive beregnet et tillæg eller et fradrag. Udviklingstendensen skal have været konstant for alle tre regnskabsår, hvis den har været det, så tager denne beregning udgangspunkt i udviklingen af resultaterne for de seneste tre år op til overdragelsen. Dette tillæg eller fradrag vil herefter skulle medtages i den vægtede gennemsnitsindtjening.

Herudover skal der også fratrækkes en forrentning af samtlige aktiver i virksomhedens seneste balance, dog ikke med driftsfremmede aktiver. Forrentningsprocenten beregnes ved at tage den gældende kapitalafkastsats⁹⁶ og tillægge 3%.⁹⁷

Til sidst skal der beregnes en kapitaliseringsfaktor. Kapitaliseringen er et udtryk for forholdet mellem det forventede årlige afkast som en forrentningsprocent og den forventede levetid for goodwill. Fastsættelsen af forrentningen for kapitaliseringen opgøres ved at tage den gældende kapitalafkastsats og tillægge den med 8 %. Goodwill kan have varierende levetid, hvorfor det kan være svært at fastsætte, hvad den skal være. Som tommelfingerregel kan man anvende 7 år som levetid på goodwill.

⁹⁴ <https://skat.dk/data.aspx?oid=1948119>

⁹⁵ <https://www.retsinformation.dk/eli/mt/2000/44>

⁹⁶ Kapitalafkastsatsen for 2022 var 0. Kapitalafkastsatsen er ikke opdateret for 2023 endnu.
<https://skat.dk/data.aspx?oid=1948906>

⁹⁷ <https://skat.dk/data.aspx?oid=1948119>

7. Finansieringsmuligheder og overvejelser

Et af de vigtigste aspekter under generationsskifte er finansieringen heraf, da der findes flere måder, hvorpå man kan gøre det. Når man har med uafhængige parter at gøre, altså handler med en tredjemand, vil der oftest ske overdragelse med et kontant vederlag, som afregnes med det samme eller over en aftalt periode. Når man derimod har et generationsskifte med interesseforbundne parter, kan det give lidt flere udfordringer. Det kan skyldes, at den overdragende generation selvfølgelig skal vederlægges således, at de har til deres pension, samtidig med at man gerne vil hjælpe den overtagende generation på vejen så billigt som muligt. Derfor kan et generationsskifte med succession være vejen frem i kombination med nogle forskellige finansieringsmuligheder. Udover det finansielle har det personlige aspekt også betydning for, hvordan finansieringen skal ske og hvilken situation, de respektive parter står i. I dette afsnit diskuteres, hvilke finansieringsmuligheder der er, samt hvilke overvejelser man skal være opmærksom på. De forskellige muligheder er ikke interessante i alle situationer, da det kommer helt an på, hvor de involverede parter er i deres liv. Derfor vil der også blive opstillet forskellige scenarier, som vil være fordelagtige i forskellige situationer.

7.1 Fremtiden og overvejelser for overdrageren

Når der foretages et generationsskifte, sker der en stor ændring i overdragerens daglige tilværelse. Dette kan være ved et generationsskifte, hvor overdrageren træder helt tilbage fra selskabet og dens daglige drift og andre forhold relateret til at være virksomhedsejer. I sådan et tilfælde vil overdrageren ophøre med at være lønmodtager og i stedet være pensionist. Derfor er det meget vigtigt, at alle involverede parter ved hvilken situation, som overdrageren står i, og hvordan overdrageren står stillet økonomisk fremadrettet. Det er derfor meget vigtigt at kende til overdragerens nuværende formue, og hvilke ønsker overdrageren har for fremtiden, samt hvilken anden indkomst som vedkommende har i form af pensionsordning.

Det er også vigtigt at vide, hvad overdragerens planer for fremtiden er. Vil vedkommende gerne have penge til at tage ud på dyre rejser og leve en lidt mere luksuriøs tilværelse?

Der er altså en del, der skal overvejes og tages hensyn til, når man planlægger et generationsskifte i forhold til overdragerens finansielle stilling og behov. Er det f.eks. et behov for overdrageren, at der sker kontant vederlag ved overdragelsen, eller kan overdrageren nøjes med at have et tilgodehavende hos overtager. Har overdrageren et indblik i sin egen økonomi og formue?

Det kan være fordelagtigt for overdrageren at have udarbejdet en indkomst og formueopgørelse hos en revisor til at skabe et overblik over vedkommendes formue. Denne opgørelse skaber et godt overblik over, hvordan overdragerens formue ser ud, samt hvordan vedkommendes indkomst samt udgifter ser ud. Det mest fordelagtige vil være, hvis overdrageren har fået udarbejdet indkomst og formueopgørelser for en længere årrække for at give det mest reelle billede af, hvordan vedkommendes indkomst og formue har udviklet sig over årene. På den måde vil man kunne se, hvad overdrageren har behov for, for at kunne få sin tilværelse til at fortsætte efter generationsskiftet.⁹⁸

Man vil dernæst på baggrund af indkomst og formueopgørelsen kunne se, hvordan overdragerens finansielle situation har set ud, men også beregne hvordan fremtiden ser ud. Står overdrageren med et stort lån, som skal refinansieres til den høje rente, som lige nu ligger på omkring 5% pr. år.⁹⁹ Har overdrageren anden gæld, som skal afvikles – eksempelvis et billån?

Det er også vigtigt at se på, hvad overdragerens planer er for fremtiden, og hvad vedkommende forventer af denne. Vil overdrageren stadig være en del af virksomheden og dens drift gennem ansættelse? Ønsker overdrageren kun at give noget af selskabet videre og derved stadig eje en andel og derved trække generationsskiftet ud? Eller er ønsket blot at være helt ude af virksomhedens og dens drift og dermed bare nyde sin tilværelse som pensionist?

Der er altså en del overvejelser som overdrageren selv skal have fundet ud, men også nogle overvejelser, som skal tages i sammenråd med de involverede parter i generationsskiftet.

7.2 Finansieringsmuligheder

Når man først er kommet frem til, at der skal foretages et generationsskifte, skal man have styr på, hvordan finansieringen ser ud. Der er en del muligheder for, hvordan man kan foretage finansieringen af generationsskiftet, og man kan endda også kombinere nogle af finansieringsmulighederne, hvorfor det kan være svært at skabe sig et overblik over, hvilke muligheder der egner sig bedst. Derfor vil de kommende afsnit omhandle de forskellige finansieringsmuligheder og belyse disse.

⁹⁸ Egen tilvirkning og forståelse som revisor.

⁹⁹ <https://www.iyskebank.dk/bolig/boliglaan/kurser> - samt jf. bilag 4

7.2.1 Anfordringslån

En af de meget oplagte muligheder er et anfordringslån mellem overdrageren og erhververen. Et anfordringslån er et lån, som oftest benyttes indenfor familie eller nære relationer, da dette kan laves enten helt uden rente eller med en lav rente.

Denne type lån vil være meget fordelagtigt for erhververen i generationsskiftet, da vedkommende får et lån med meget lav rente eller helt uden. Dette kan være en fordel, da andre lånemuligheder oftest er meget dyre. Endvidere er det ikke krav om at foretage en kapitalisering af rentefordelen, hvis lånet er ydet til en person inden for gaveafgiftskredsen.^{100 101} Et anfordringslån vil således være fordelagtigt i et generationsskifte, hvis man ikke ønsker at bebyrde overtagerens finansielle stilling.

En af ulemperne ved et anfordringslån er, at dette kan opsiges helt eller delvist af både kreditor og debitor med en meget kort frist på 14 dage. Hvis man ikke har aftalt tilbagebetalingstiden, er låntager forpligtet til at tilbagebetale hele gælden, når kreditor forlanger dette. Gælden skal i så fald afregnes straks over for kreditor.¹⁰² Låntager har også ret til at tilbagebetale hele lånet til hver en tid, hvis vedkommende skulle komme i besiddelse af penge til dette.¹⁰³

Anfordringslån er ikke skatte- eller afgiftspligtig for låntageren, da et anfordringslån antages at blive oprettet til kurs 100 ved stiftelsen.

Ligningsrådet har dog i enkelte sager fundet, at der skulle ske beskatning efter KGL. Den første sag er SKM2003.545.LR, hvor skatteyder ønskede svar på, om der i dette tilfælde skulle ske beskatning efter KGL. I denne sag ønskede en skatteyder at gøre to forrentede lån til to rentefrie lån. Lånene var hver på 1 mio. kr. og var ydet til skatteyderens niece. Ved stiftelsen af de eksisterende lån var dette sket på anfordringsvilkår med renteberegning. Ligningsrådet fandt, at ændringen fra forrentede lån til rentefrie lån var en væsentlig ændring af lånevilkårene, hvorfor begge lån ville blive anset for at være indfriet ved stiftelse af to nye lån. Ligningsrådet konkluderede endvidere, at debitor ville opnå en kursgevinst, og kreditor ville opnå et kurstab på de oprindelige lån. Dette mente ligningsrådet, da de oprindelige lån var antaget til stiftelse til kurs 100, mens de nye lån ikke ville blive anset stiftet til

¹⁰⁰ <https://skat.dk/data.aspx?oid=1947482>

¹⁰¹ <https://skat.dk/data.aspx?oid=2234842>

¹⁰² <https://skat.dk/data.aspx?oid=1947482>

¹⁰³

<https://www.legaldesk.dk/privat/familielaan/anfordringslaan#:~:text=Et%20anfordringsl%C3%A5n%20er%20et%20l%C3%A5n,for%20hvorn%C3%A5r%20l%C3%A5net%20skal%20tilbagebetales.>

denne, da de oprindelige lån ville blive indfriet til et lavere beløb, end hvad de havde været optaget til.¹⁰⁴

7.2.2 Kontant ved lån i bank

Udover at finansiere et generationsskifte igennem anfordringslån har man også mulighed for at gøre det gennem banken. Ved at gøre det igennem banken har man mulighed for at få afregnet hele generationsskiftet med det samme uden, at man fortsat skylder penge til overdrageren. Der er selvfølgelig nogle fordele ved at vælge at finansiere et generationsskifte med et banklån, men der er også ulemper tilknyttet det at tage et banklån. Hvis man står i en situation, hvor overdrageren er afhængig af at få nogle kontanter ud af generationsskiftet, så kan finansiering gennem et banklån være fordelagtigt, især hvis erhververen ikke besidder den fornødne likviditet til dette.

En anden åbenlys fordel ved at foretage et generationsskifte med banklån er, at man derved kan gøre et generationsskifte, som har likviditetsmæssige udfordringer muligt. Som nævnt kan dette være i en situation, hvor overdrager har behov for likviditeten for at kunne fortsætte sin tilværelse, og erhververen ikke besidder denne likviditet, der kan et banklån være fordelagtigt. På den måde får overdrageren sine penge med det samme, og erhververen kan så langsomt afdrage på sin gæld til banken i takt med at der genereres noget likviditet fra den overtagende virksomhed.

Der er dog også ulemper forbundet med et banklån, nemlig at erhververen står med en gæld til banken, som skal betales. Udover at erhververen løbende skal generere likviditet til at afdrage på lånet, skal der også betales renteudgifter på lånet. Renteniveauet kommer an på, hvordan den gældende rente i markedet er på nuværende tidspunkt. Hvis man kigger på renteniveauet i dagens Danmark, hvor der er meget høj inflation, hvilket har medført en høj rente, så kan det være meget dyrt at skulle låne penge i banken. Det kan altså blive meget dyrt, men også økonomisk hårdt, hvis virksomheden, som man overtager, kun tjener nok til, at denne kan løbe rundt. Herved kan det ende ud i, at det vil tage mange år at afdrage på lånet til banken. Endvidere vil banken kræve, at ejeren kautionerer personligt for gælden i banken. Denne kaution kan blive en realitet, hvis det ender med, at man ikke kan genere nok penge i virksomheden til at betale lånet og dermed ender med at gå konkurs. Således vil man stadig skyldte pengene til banken.

Som nævnt har den høje inflation i samfundet gjort, at vi har et meget højt renteniveau i Danmark. Alt efter hvad man skal ud at låne til, vil renten på nuværende tidspunkt ligge i mellem 5% og 13,95%, hvilket må siges at være et stort spænd.¹⁰⁵ Det kan altså ende ud med at blive ret dyrt at

¹⁰⁴ <https://skat.dk/data.aspx?oid=170944>

¹⁰⁵ Bilag 3 - Mails fra Jyske bank samt deres hjemmeside: <https://www.jyskebank.dk/privat/priser/laan>

låne penge i banken til finansiering af et generationsskifte, men det kan være en nødvendighed, hvis man ikke har likviditeten her og nu.

7.2.3 Gave

En mulighed for finansieringen af et generationsskifte kan også ske ved gaveoverdragelse. Gaveoverdragelse er også et almindeligt finansieringsvalg ved generationsskifte, da denne beskatning er lavere, når den gives inden for gaveafgiftskredsen, jf. afsnit 5.2.1. Som udgangspunkt bliver alle gaver beskattet som personskat, jf. SSL § 4. Hvis gaven gives inden for gaveafgiftskredsen, der er nævnt i BAL § 22, bliver gaven ikke beskattet som personskat. I dette tilfælde vil gaven ikke blive beskattet, men der skal i stedet for beskatning, betales en gaveafgift for gavens værdi. Hvis gaven gives til en indenfor gaveafgiftskredsen, jf. BAL § 22, kan der gives afgiftsfrie gaver op til 71.500 (2023-niveau) årligt.¹⁰⁶ Hvis der gives gaver for over det afgiftsfrie beløb, vil der skulle beregnes en gaveafgift på 15% eller 36,25% af beløbet udover det afgiftsfrie. Procentsatsen afhænger af, hvilken personkreds som modtageren falder indenfor.¹⁰⁷

Hvis man ønsker at benytte sig af en gaveoverdragelse i forbindelse med et generationsskifte med skattemæssig succession, kan vederlaget opgøres på to måder for at opnå kompensation for udskudt skat. Der er mulighed for at opnå kompensation for den udskudte skat ved et prisnedslag i handelsværdien jf. KSL § 33 C eller ved optagelse af en passivpost, jf. KSL 33 D.¹⁰⁸

Ifølge KSL § 33 C har man mulighed for at få nedslag i handelsværdien. Dette blev en mulighed for nogle år siden, hvor LSR fandt, at den latente skatteforpligtelse kunne modregnes i handelsværdien. Beregningen af skatten er ikke en betalingsforpligtelse, men derimod en eventualforpligtelse. LSR fandt i sin afgørelse på sagen SKM2008.876.LSR¹⁰⁹, at eventualforpligtelsen skulle fastsættes ud fra nedenstående:¹¹⁰

- *“eventualforpligtelsen skal kursfastsættes sådan, at overdragelsessummen afspejler handelsværdien i fri handel,”*
- *“en kursfastsættelse til kurs 100 vil ikke afspejle eventualforpligtelsens handelsværdi, der må antages at ligge under 100,”*
- *“der skal foretages en konkret vurdering af kursværdien”.*

¹⁰⁶ <https://skat.dk/data.aspx?oid=2234842>

¹⁰⁷ <https://skat.dk/data.aspx?oid=2234842>

¹⁰⁸ <https://skat.dk/data.aspx?oid=2324451>

¹⁰⁹ <https://skat.dk/data.aspx?oid=1789107>

¹¹⁰ <https://skat.dk/data.aspx?oid=1948129>

Der er altså ikke nogen konkret beregningsmodel til brug for kursfastsættelsen, hvorfor det kommer an på en individuel vurdering. Skat vil dog altid komme med deres vurdering omkring kursfastsættelsen og kan, hvis de ikke er enige herom, omstøde denne.

Ifølge KSL 33 D er der mulighed for at optage en passivpost, som mulighed for at kompensere for den latente skattebyrde. Passivposten skal afspejle den mindste skatteværdi, som overdrageren kunne have opnået i fortjeneste på overdragelsestidspunktet. Endvidere skal passivposten også beregnes på baggrund af en skattepligtig fortjeneste som overdrageren kunne have fået på overdragelsestidspunktet, hvis der i stedet havde været foretaget et salg. Valget om, hvorvidt der skal ske nedslag i handelsværdien eller om der skal optages en passivpost, kommer an på, hvor erhververen har den største besparelse.¹¹¹

Der er altså ikke mulighed for både at få nedslag i handelsværdierne og indregne en passivpost, altså kan man kun vælge én af de to muligheder. Dette blev stadfæstet af Højesteretten ved sagen SKM2018.319.HR. Denne afgørelse omhandler en sag, hvor man både havde fået nedslag i handelsværdierne og indregnet en passivpost. I afgørelsen kom man frem til, at erhververen havde fået den bedste økonomiske løsning ved benyttelse af nedslag i handelsværdierne, hvorfor det blev afgjort, at man ikke også kunne beregne en passivpost.

Beregningen af passivposten sker på baggrund af den skattemæssige fortjeneste, som overdrager ville have opnået på overdragelsestidspunktet, hvis det havde været foretaget et salg frem for en overdragelse. I KSL § 33 D fremgår det, at passivposten udgør 30% af den fortjeneste, som ikke er aktieindkomst. Passivposten vil ved aktieindkomst udgøre 22 %, hvilket også er svarende til den nuværende selskabsskat. Det vil sige, at ved et generationsskifte, hvor der sker overdragelse af aktier eller anparter, vil passivposten udgøre 22%.

Når man laver beregningen omkring gaveafgiften, så skal passivposten modregnes i avancen inden. Når gaven gives inden for gaveafgiftskredsen, så vil der være et bundfradrag, jf. BAL § 22.

Nedenfor er et beregningseksempel på, hvordan gaveafgiften vil blive beregnet med en passivpost. I eksemplet vil det antages, at der sker en skattemæssig succession for det overtagende selskab, hvorfor anskaffelsessummen for anparterne modregnes i den skattemæssige fortjeneste.

¹¹¹ <https://skat.dk/data.aspx?oid=1948129>

Handelsværdier for anparterne	10.000.000
Fratrukket anskaffelsessummen for anparterne	50.000
Den skattemæssige avance	9.950.000
Passivposten (22% af avancen)	$9.950.000 \cdot 0,22 = 2.189.000$
Det afgiftspligtige beløb af gaven	10.000.000
Fratrukket passivposten	2.189.000
Det afgiftspligtige beløb	$10.000.000 - 2.189.000 = 7.811.000$
Bundfradrag ved gave inden for BAL § 22	71.500
Det afgiftspligtige beløb efter bundfradrag	$7.811.000 - 71.500 = 7.739.500$
Gaveafgift til afregning (15 %)	$7.739.500 \cdot 0,15 = 1.160.925$

7.2.3.1 Nedsat gaveafgift

Når man planlægger at foretage et generationsskifte, hvor man forventer, at noget af vederlæggelsen skal ske ved gave, så vil der være en gaveafgift på nuværende tidspunkt på 15%, som skal betales. Det har dog ikke altid været 15%, og det er heller ikke sikkert, at det kommer til at være det samme fremadrettet. Fra 2017 og frem til 2020 var planen, at gaveafgiften gradvist skulle nedsættes fra 15% i 2017 til 5% i 2020. Det var den daværende borgerlige regering, der havde indført denne gradvise nedsættelse. Men i 2020 havde Danmark en socialdemokratisk regering, som ophævede nedsættelsen og førte gaveafgiften tilbage til de 15%. Den 15. december 2022 fik Danmark en ny regering, der bredte sig hen over "midten" og i det regeringsgrundlag, der foreligger for denne regering, ønsker man at bruge ca. ½ milliard kr. til at nedsætte bo- og gaveafgiften ved generationsskifte for erhvervsvirksomheder fra de nuværende 15% til 10%.¹¹²

Dette giver også anledning til at genoverveje, hvornår man ønsker at foretage et generationsskifte, da der muligvis kan være nogle penge at spare ved at vente.

¹¹² https://www.ey.com/da_dk/tax/nyt-regeringsgrundlag-indeholder-nedsat-afgift-ved-generationsskifte

8. Cases - Muligheder for familien

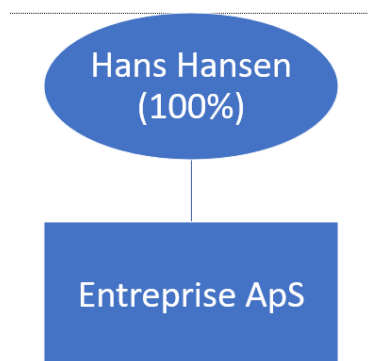
I dette afsnit behandles en fiktiv case, som er beskrevet i afsnit 1.1. Her illustreres, hvordan et generationsskifte kan se ud og med forskellige typer af finansiering samt de skattemæssige konsekvenser, det har for parterne. Casen vil blive anvendt til at illustrere den tidligere teori og analyse, der er foretaget i opgaven. Selve generationsskiftet vil blive antaget som værende foretaget ud fra den gældende praksis og lovgivning.

Formålet med casen er at belyse, hvilke muligheder, der er for at foretage generationsskifte på den mest attraktive måde for at mindske de høje skatter og afgifter, der er forbundet ved et generationsskifte. Det er endvidere målet at finde frem til den løsning, der er mest fordelagtig for alle involverede parter således, at den ældre generation får noget kapital ud af generationsskiftet samtidig med, at man ikke ønsker at gældsætte børnene.

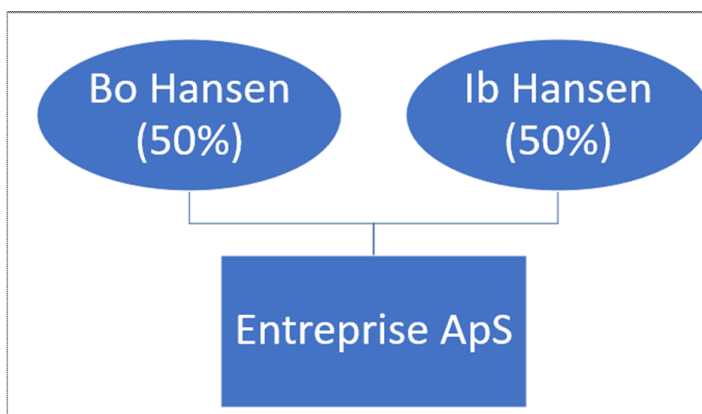
Da der er mange konstellationer for, hvordan man kan gennemføre et generationsskifte, vil de kommende afsnit blot udgøre nogle af de muligheder, der er. Nogle af scenarierne vil minde om hinanden, men vil alligevel være forskellige på hver deres måde. Da alle generationsskifter er forskellige, og alle familier er forskellige, vil nedenstående ikke være en facitliste, men mere en belysning af nogle forskellige muligheder. Det vil altid være bedst, at man tager fat i en rådgiver, som en revisor eller en advokat i god tid inden, man vil foretage et generationsskifte, da det kræver meget planlægning og muligvis kan tage nogle år for at gøre det så optimalt som muligt.

8.1 Generationsskiftemodel 1: Direkte overdragelse af Entreprise ApS til sønner via skattemæssig succession.

I dette scenarie vil der demonstreres en direkte overdragelse af selskabet Entreprise ApS til sønnerne fra far. I dette scenarie ejer Hans Entreprise ApS direkte, jf. nedenstående ejerstruktur.

Hans Hansen ejer lige nu Entreprise ApS 100%. Selskabet Entreprise ApS beskæftiger sig med mindre entreprenør- og gartneropgaver. Selskabet har over en længere årrække oplevet en stille organisk vækst, som har medført, at de er gået fra at være Hans alene til i dag at være omkring 8-10 fuldtidsmedarbejdere, som har en bred vifte af kompetencer. Hans er ved at være oppe i årene og har længe gået med ønsket om at foretage et generationsskifte til sine to sønner Bo og Ib. Bo og Ib er begge interesseret i at overtage Entreprise ApS efter deres far. Derfor har de snakket med en revisor og er blevet enige om, at de benytter sig af reglerne om skattemæssig succession. På den måde kommer de begge til at eje 50% af selskabet hver således, at ejerstrukturen kommer til at se således ud:

Det første skridt i processen er, at Ib og Bo skattemæssigt succederer i Entreprise ApS. Hans har i sin tid stiftet Entreprise ApS med 50.000 kr, hvorfor den skattemæssige anskaffelsessum i Entreprise ApS er 50.000 kr. Ib og Bo succederer derfor hver for 50% af anparterne efter reglerne i ABL §34, hvilket vil gøre hver deres skattemæssige anskaffelsessum til 25.000 kr.

Da Entreprise ApS er indregnet til dagsværdi, antages det, at egenkapitalen afspejler værdien af selskabet, hvorfor der ikke foretages en værdiansættelse. Hans ønsker at hjælpe begge sine børn i gang med overtagelsen, hvorfor Hans ønsker at få vederlæggelsen i form af anfordringslån på 1.500.000 kr til hver. Resten af vederlæggelsen sker i form af gave, hvorfor der er mulighed for enten at beregne en passivpost, jf. KSL § 33 D eller få et nedslag i den latente skat, jf. KSL § 33.

Vederlæggelsen for anparterne i Entreprise ApS kommer derfor til at se således ud:

Succession 50%			Succession 50%		
Opgørelsen KSL § 33 D, indregning af passivpost			Opgørelsen KSL § 33 c, indregning af passivpost		
Egenkapital pr. 31.12		11.950.000	Egenkapital pr. 31.12		11.950.000
Heraf halvdelen		5.975.000	Heraf halvdelen		5.975.000
Hans Hansen anskaffelsessum		50.000	Hans Hansen anskaffelsessum		50.000
Heraf halvdelen		25.000	Heraf halvdelen		25.000
Avancen ved succession af 50%		5.925.000	Avancen ved succession af 50%		5.925.000
Passivpost efter KSL § 33 D	-	1.303.500	Nedslag i handelsværdier, efter KSL § 33 C (kurs 66)	-	2.014.500
		4.621.500			3.910.500
Vederlæggelse			Vederlæggelse		
Anfordringslån		1.500.000	Anfordringslån		1.500.000
Gave		3.121.500	Gave		2.410.500
		4.621.500			3.910.500
Opgørelse af gaveafgiften			Opgørelse af gaveafgiften		
Bundfradrag 2023		71.500	Bundfradrag 2023		71.500
Grundlag til brug for gaveafgift		3.050.000	Grundlag til brug for gaveafgift		2.339.000
Gaveafgift til betaling, 15%		457.500	Gaveafgift til betaling, 15%		350.850

Det er vigtigt, at man foretager begge beregninger, da der kan være stor forskel på, hvad resultatet af de beregninger. Ud fra ovenstående beregninger kan man se, at der er lidt forskel på, hvad den endelige gaveafgift vil være. Hvis vi ser på beregningen efter ABL § 34-35 herunder KSL § 33 C, så er der anvendt et nedslag i handelsværdierne til kurs 66.¹¹³ Denne kurs er beregnet med udgangspunkt i en realisationsperiode på 15 år med en diskonteringsrente på 2,85%, hvilket giver en kurs på ca. 66. Når man benytter denne kurs, skal man have gode argumenter for, hvorfor denne kurs kan anvendes. Man skal kunne forsvare henholdsvis levetiden og den anvendte rente. Renten vil blive målt mod markedsrenten, hvorfor diskontorenten må anses for værende retvisende. Endvidere skal man kunne forsvare levetiden, hvilket i dette tilfælde er fastsat til 15 år, da det forventes, at erhververne afhænder selskabet efter 15 år.

Hvis Skattestyrelsen accepterer kursfastsættelsen på 65, så er der mulighed for at nedsætte gaveafgiften fra 457.500 kr. til 350.850 kr. Der er altså en økonomisk besparelse på 106.650 kr. Det vil dog være fordelagtigt at bede Skat om et bindende svar for beregningerne, for hvis kursen ikke accepteres, kan det ende med at nedslag ikke er mere fordelagtigt end indregning af en passivpost. Hvis der i stedet for anvendes en kurs på 85 i beregningerne, vil gaveafgiften i stedet blive beregnet til at være 519.713 kr., hvilket vil være 62.213 kr. dyrere end ved indregning af passivpost.

¹¹³ Bilag 5 - Beregning vedr. tilbagediskontering med udgangspunkt i Diskontorenten.

Ud over om der skal ske nedslag i handelsværdien eller indregnes en passivpost, så skal parterne også overveje, om det er det rigtige tidspunkt at foretage et generationsskifte. Lige nu er gaveafgiften rigtig høj, og der er allerede kommet udspil fra den nye regering om, at der skal ske en nedsættelse af gaveafgiften ved generationsskifter, hvorfor det muligvis kan være en fordel at vente med at foretage generationsskiftet til, der er kommet afklaring på, hvornår nedsættelsen bliver indført.

Såfremt at Bo og Ib ikke har pengene til at betale skatten, kan de være nødsaget til at skulle i banken for at låne pengene. Hvis Bo og Ib skal ud at låne pengene i banken for at kunne betale afgiften, vil det være til en rente imellem 9,2% pr. år og 13,95% pr. år¹¹⁴. Hvis man antager, at de skal låne 300.000 kr., og at de får et annuitetslån med kvartalsvis afdrag samt en løbetid på 5 år, så vil det se således ud:

Låntype	Annuitetslån	
Hovedstol	300.000	(restgæld i termin 0)
Pålydende rente per år	9,2%	
Løbetid i år	5	
Antal terminer per år	4	

ANNUITETSLÅN				
TERMINER	RESTGÆLD	RENTER	AFDRAG	YDELSE
0	300.000			
1	288.018	6.900	11.982	18.882
2	275.759	6.624	12.258	18.882
3	263.220	6.342	12.540	18.882
4	250.391	6.054	12.828	18.882
5	237.268	5.759	13.123	18.882
6	223.842	5.457	13.425	18.882
7	210.108	5.148	13.734	18.882
8	196.058	4.832	14.050	18.882
9	181.685	4.509	14.373	18.882
10	166.982	4.179	14.704	18.882
11	151.940	3.841	15.042	18.882
12	136.552	3.495	15.388	18.882
13	120.810	3.141	15.742	18.882
14	104.706	2.779	16.104	18.882
15	88.232	2.408	16.474	18.882
16	71.379	2.029	16.853	18.882
17	54.138	1.642	17.241	18.882
18	36.501	1.245	17.637	18.882
19	18.458	840	18.043	18.882
20	0	425	18.458	18.882

¹¹⁴ Bilag 3 - Mails fra Jyske bank samt deres hjemmeside: <https://www.jyskebank.dk/privat/priser/laan>

Ved en rente på 9,2% vil hver af deres tilbagebetalinger ende ud i 377.649 kr., hvoraf renteudgifterne udgør 77.649 kr. Og dette er blot, hvis de kan få et lån til den lave rente. Hvis de ender ud i at skulle have det til den høje rente, vil det se således ud:

Låntype	Annuitetslån			
Hovedstol	300.000	(restgæld i termin 0)		
Pålydende rente per år	13,95%			
Løbetid i år	5			
Antal terminer per år	4			

ANNUITETSLÅN				
TERMINER	RESTGÆLD	RENTER	AFDRAG	YDELSE
0	300.000			
1	289.378	10.463	10.622	21.084
2	278.386	10.092	10.992	21.084
3	267.010	9.709	11.376	21.084
4	255.237	9.312	11.772	21.084
5	243.054	8.901	12.183	21.084
6	230.446	8.477	12.608	21.084
7	217.399	8.037	13.048	21.084
8	203.896	7.582	13.503	21.084
9	189.923	7.111	13.974	21.084
10	175.462	6.624	14.461	21.084
11	160.496	6.119	14.965	21.084
12	145.009	5.597	15.487	21.084
13	128.982	5.057	16.027	21.084
14	112.396	4.498	16.586	21.084
15	95.231	3.920	17.165	21.084
16	77.468	3.321	17.763	21.084
17	59.085	2.702	18.383	21.084
18	40.061	2.061	19.024	21.084
19	20.374	1.397	19.687	21.084
20	0	711	20.374	21.084

Ved en rente på 13,95% vil hver af deres tilbagebetalinger ende ud i 421.689 kr. hvoraf renteudgifterne udgør 121.689 kr.

Det kan altså blive forholdsvis dyrt at skulle betale gaveafgiften, hvis man ikke på forhånd har opsparet midler til dette.

Som udgangspunkt kan den skattemæssige succession godt foretages. Det er dog altid en god ide at have beregnet, om man bliver omfattet af pengetanksreglen, jf. ABL § 34, stk. 6.

Indtægtskriteriet	2020*	2021	2022	Gennemsnit
Ikke Finansielle indtægter	16.000.000,00	18.000.000,00	19.000.000,00	17.666.666,67
Finansielle indtægter	50.000,00	50.000,00	40.000,00	46.666,67
Indtægter omfattet af pengetanksreglen	50.000,00	50.000,00	40.000,00	46.666,67
Indtægtskriteriet i procent	0,31%	0,28%	0,21%	0,26%

* 2020 tal er ikke med i bilag, men er antaget til brug for beregninger

Aktivkriteriet	2020*	2021	2022	Gennemsnit
Ikke Finansielle aktiver	17.500.000,00	19.000.000,00	19.850.000,00	18.783.333,33
Likvider og andre finansielle aktiver	1.300.000,00	1.000.000,00	2.350.000,00	1.550.000,00
Aktiver omfattet af pengetanksreglen	1.300.000,00	1.000.000,00	2.350.000,00	1.550.000,00
Indtægtskriteriet i procent	6,91%	5,00%	10,59%	7,62%

* 2020 tal er ikke med i bilag, men er antaget til brug for beregninger

Ud fra ovenstående beregninger er der ingen problemer med overholdelse af kravene for at selskabet ikke bliver kategoriseret som værende en pengetank, jf afsnit 4.5.

Som følge af at man vælger at foretage et generationsskifte på denne måde, vil der være nogle fordele, men ligeledes også nogle ulemper forbundet med dette. Ud fra ovenstående gennemgang er der følgende fordele og ulemper forbundet med dette generationsskifte:

Fordele

- Da der er sket en skattemæssig succession, sker der ingen beskatning hos Hans.
- Der er sket et generationsskifte af Entreprise ApS uden det store besvær, og sønnerne ejer nu 50% af selskabet.
- Både Ib og Bo er blevet tilgodeset ens, og der er ikke sket forskelsbehandling

Ulemper

- Både Bo og Ib har begge en stor gæld til Hans i form af anfordringslån, som dog er rentefrie. Dog kan de ende med at skulle betale hele beløbet på én gang, hvis Hans kræver dette, jf. Afsnit 7.2.1 om anfordringslån.

- Hvis Bo og Ib ikke har likviditeten til at betale gaveafgiften, kan de være nødsaget til at tage i banken og låne pengene hertil, hvilket også kan ende med at være ret dyrt, jf. ovenstående beregninger.
- I ovenstående eksempel ejer både Bo og Ib Entreprise ApS personligt, hvilket vil sige, at de vil blive afståelses beskattet, når de en dag afhænder selskabet, eller hvis den ene vælger at sælge sin andel til den anden (uden skattemæssig succession)

8.1.1 Generationsskiftemodel 1: Direkte overdragelse af Entreprise ApS til sønner uden skattemæssig succession.

I dette scenarie gennemgås, hvordan det ville se ud, hvis man havde valgt at sælge anparterne i Entreprise ApS til Ib og Bo uden anvendelse af reglerne omkring skattemæssig succession. Dette scenarie vil blive brugt som sammenligning mellem den skattemæssige succession, og hvis man ikke valgte at benytte sig af denne. Scenariet vil belyse, hvilke skattemæssige og finansieringsmæssige konsekvenser, som de involverede parter ville have.

Ved et direkte salg til Bo og Ib vil Hans ende med at blive realisationsbeskattet af aktieavancen. Selskabets egenkapital anvendes som salgssum, hvorfor Entreprise ApS vil have en salgsspris på 11.950.000 kr., hvoraf Bo og Ib hver især køber 50% til 5.975.000 kr. Altså skal Bo og Ib ud at finde finansiering til dette. Nedenfor vil der blive behandlet de skattemæssige og finansieringsmæssige konsekvenser i forbindelse med et direkte salg for henholdsvis Hans samt hans sønner Bo og Ib.

Køb af anparter - 50%		
Direkte salg til sønner		
Egenkapital pr. 31.12		11.950.000
Heraf halvdelen - Købesum pr. søn		5.975.000
Hans Hansen anskaffelsessum		50.000
Avancen ved salg		11.900.000

Ad Hans Hansen:

Som følge af salget til Bo og Ib vil Hans blive beskattet af salgssummen som aktieindkomst. Hans vil altså ende ud med at skulle betale skat som almindelig aktieindkomst for avancen. Beskatning af salget vil foregå således:

Salg af Entreprise ApS	
Salgssum	11.950.000,00 kr.
Anskaffelsessum	50.000,00 kr.
Avance til beskatning	11.900.000,00 kr.
Avance til 27% beskatning	58.900,00 kr.
Skat heraf (27%)	15.903,00 kr.
Avance til 42% beskatning	11.841.100,00 kr.
Skat heraf (42%)	4.973.262,00 kr.
Likviditet fra salg	6.910.835,00 kr.
Betalt skat	4.989.165,00 kr.
I alt	11.900.000,00 kr.

Ved et direkte salg vil der blive en skattebetaling på 4.989.165 kr., hvilket vil betyde, at Hans vil have en likviditetsvirkning ved salget på 6.910.835 kr. Der kan dog være lidt optimering af skatten, hvis Hans er gift og hans hustru ikke har anden aktieindkomst, så vil der være mulighed for at få en avance på 117.800 kr. (2023-sats) til den lave beskatning på 27%.

Ad Bo og Ib:

Som følge af at Bo og Ib skal købe anparterne i Entreprise ApS af Hans, skal de hver især betale 5.975.000 kr. for halvdelen af selskabet. Det må antages at være de færreste mennesker der ligger inde med næsten 6 mio. kr., hvorfor både Bo og Ib må ud at finde pengene andet sted. De kan f.eks. låne pengene i banken. Banklån er dog meget dyrere lige nu pga. inflationen i samfundet. Nedenfor er beregninger for hvordan Bo og Ib's finansiering kan se ud ved finansiering gennem banklån:

Det kan i bilag 3 ses, at det er muligt at låne 50% af købesummen som et erhvervslån i Jyske Bank, hvor afdragsprofilen vil være 5 år med ca. 5% i rente. jf bilag 6 for amortisationstabel. Som det kan ses nedenfor, så vil Bo og Ib hver især betale ca. 679.000 kr. om året i afdrag og renter ved et lån på 2.987.500 kr., hvilket kun er halvdelen af det samlede beløb, de skal betale til Hans.

amortationstabel	
total betaling pr år:	679.003,66
samlet betaling pr. rentetermin:	169.750,91
ydelse pr. måned:	56.583,64
rente i % pr. rentetermin:	1,25
renter ialt for hele låneperioden	407.518,28

Udover erhvervslån vil Bo og Ib også være nødsaget til at finde finansieringen for de resterende penge, hvilket kan være igennem et almindeligt banklån. Banklånet vil have en rente imellem 9,2% og 13,95% lige nu pr. år., hvorfor det ikke anses for værende realistisk med et direkte salg af selskabet til Bo og Ib.

Konklusion for generationsskiftemodel 1

Ad Hans:

Ved at anvende reglerne omkring skattemæssig succession så sparer Hans næsten 5 mio. kr. i skat, da der ikke vil ske nogen beskatning hos ham. Dog vil Hans have mindre likviditet efter generationsskiftet, da han som udgangspunkt ikke får nogen penge med det samme, men Hans har i stedet ydet anfordringslån på i alt 3 mio. kr. til Bo og Ib. Alt efter hvad der er aftalt mellem Hans og sønnerne, så får Hans først likviditet, når Bo og Ib afdrager på anfordringslånene. Ved det direkte salg til Bo og Ib ville Hans have en likviditet på ca. 6,9 mio. kr., altså 3,9 mio. kr. mere mellem hænderne.

Ad Bo og Ib:

Ved anvendelse af reglerne omkring skattemæssig succession, så vil Bo og Ib skulle betale skat af den gave som de modtager fra Hans, hvilket vil ligge på 350.850 kr., hvis skattestyrelsen godtager nedslaget i handelsværdien. De vil som udgangspunkt skulle betale yderligere her og nu, da der er blevet stiftet anfordringslån mellem dem og Hans på 3 mio. kr. Anfordringslånene skal så løbende afdrages til Hans, men lånene er dog uden renter, hvorfor både Bo og Ib ikke skal bekymre sig om rentetilskrivninger på lånene. Hvis man ikke havde valgt at benytte sig af reglerne om skattemæssig succession, så stod Bo og Ib og skulle købe selskabet på markedsvilkår, hvilket i jf. beregningerne i denne opgave er opgjort til 5.975.000 kr. fra hver af dem. Det må antages, at de færreste har næsten 6 mio. kr. i likviditet til køb af et selskab, hvorfor Bo og Ib hver skal ud og låne penge til købet. Ved finansiering i banken vil de betale mellem 5% og 13,95% i rente for de 6 mio. kr. Bo og Ib vil dog ikke have nogen skattebetaling ved direkte køb af selskabet. Da Entreprise ApS ikke genererer meget store overskud, vil det næsten være umuligt for Bo og Ib at kunne afregne de lån, som de er nødt til at optage i banken, hvorfor et generationsskifte på denne måde vil være meget svært.

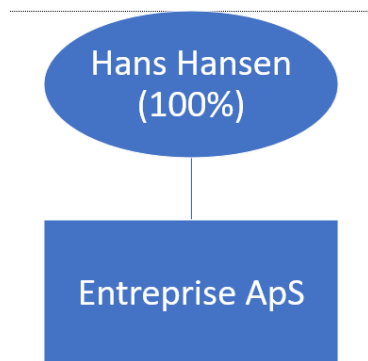
Fælles:

For Hans vil det økonomisk være bedst, hvis Bo og Ib købte selskabet, men denne løsning vil gældsætte Bo og Ib økonomisk, hvorfor denne løsning ikke må anses for værende fordelagtig for alle parter. Ved skattemæssig succession, hvor der både sker en kombination af gave og optagelse af anfordringslån, er det den bedste løsning for alle parter. Et generationsskifte med skattemæssig

succession gør det altså muligt for alle parter at få fordelagtige vilkår uden at stille nogle meget økonomisk dårligt.

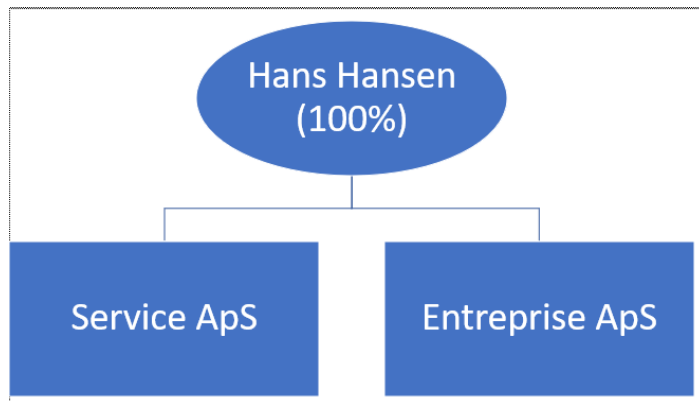
8.2 Generationsskiftemodel 2: Spaltning med efterfølgende skattemæssig succession til sønner

I dette scenarie vil der demonstreres en direkte overdragelse af selskabet Entreprise ApS til sønnerne fra far. I dette scenarie ejer Hans Entreprise ApS direkte, jf. nedenstående ejerstruktur.

Hans Hansen ejer lige nu Entreprise ApS 100%. Selskabet Entreprise ApS beskæftiger sig med mindre entreprenør- og gartneropgaver. Selskabet har over en længere årrække oplevet en stille organisk vækst, som har medført, at de er gået fra at være Hans alene til i dag at være omkring 8-10 fuldtidsmedarbejdere, som har en bred vifte af kompetencer. Hans er ved at være oppe i årene og har længe gået med ønsket om at foretage et generationsskifte til sine to sønner Bo og Ib. Selskabets hovedaktivitet er entreprise opgaver, men foretager også anlægsgartner opgaver, herunder græsslåning og vedligehold af fællesarealer for diverse foreninger. Bo og Ib er ikke interesseret i at overtage gartnerdelen af selskabets aktivitet, og Hans kan godt lide at varetage disse opgaver selv, da han sagtens kan udføre disse, selvom han er oppe i årene. Hans har derfor været i dialog med sin revisor om, hvordan de nemmest foretager et generationsskifte, uden at Bo og Ib overtager hele selskabet.

Revisoren foreslår, at Hans får foretaget en skattefri ophørsspaltning med tilladelse af selskabet, og derved får stiftet to nye selskaber nemlig Entreprise ApS og Service ApS. Herefter kan der blive foretaget et generationsskifte med en skattemæssig succession af selskabet Entreprise ApS til Bo og Ib. På den måde vil ejerstrukturen først ende med at se således ud:

Først laver Hans en ophørsspaltning af Entreprise ApS, så det bliver til to nye selskaber. Herefter laves der overdragelse af Entreprise ApS med skattemæssig succession til Bo og Ib.

Ved at Hans foretager en ophørsspaltning frem for en grenspaltning, kan han på denne måde selv bestemme fordelingen af aktiver og gæld, hvor han ved en grenspaltning skal være meget præcis med, hvordan fordelingen af aktiver og gæld sker, jf. afsnit 5.2 om spaltning.

Som følge af en spaltning kan Hans vælge at gøre dette med eller uden tilladelse fra Skat. Ved at vælge ophørsspaltning med tilladelse, skal der være en forretningsmæssig begrundelse herfor. I forbindelse med denne ophørsspaltning må det antages, at der er en god forretningsmæssig begrundelse, da dette er som led i et generationsskifte, hvor erhververne ikke ønsker at overtage hele selskabets aktivitet. Hvis Hans havde valgt at gøre det uden tilladelse, så ville han blive fanget af holdingkravet/ejertidskravet om ikke at måtte sælge anparterne inden for 3 år, jf. afsnit 5.2 omkring spaltning.

Det er endvidere vigtigt at de nystiftede selskaber har samme regnskabsafslutning som det ophørende selskab, jf. ÅRL §15 stk 5. I forhold til spaltningsdatoen skal denne være mægen til stiftelsesdatoen for de nystiftede selskaber, jf. FUL § 5.

Som følge af den skattefrie ophørsspaltning, vil Hans ikke blive afståelsesbeskattet, da han bliver fuldt vederlagt i anparter i de nye selskaber.

Nedenfor opstilles spaltningsbalancen for det ophørende Entreprise ApS til de nye selskaber Service ApS og Entreprise ApS. Som følge af anvendelsen af FUL § 15, skal der foretages en forholdsmæssig fordeling af aktiver og gæld. Forholdet mellem aktiver og gæld skal være identisk med det ophørende selskab.

	Åbningsbalance 1 januar 2022	Entreprise ApS	Service ApS
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	10.500.000,00	6.250.000,00	4.250.000,00
Varebeholdning	2.500.000,00	1.500.000,00	1.000.000,00
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	3.350.000,00	425.000,00	2.925.000,00
Igangværende arbejder for fremmed regning	3.500.000,00	2.750.000,00	750.000,00
Likvider	2.350.000,00	175.000,00	2.175.000,00
Aktiver i alt	22.200.000,00	11.100.000,00	11.100.000,00
Selskabskapital	50.000,00	40.000,00	40.000,00
Overført resultat	11.900.000,00	5.935.000,00	5.935.000,00
Egenkapital	11.950.000,00	5.975.000,00	5.975.000,00
Kreditinstitutter	1.000.000,00	1.000.000,00	-
Leverandører af varer og tjenesteydelser	7.750.000,00	4.125.000,00	3.625.000,00
Anden gæld	1.500.000,00		1.500.000,00
Gæld	10.250.000,00	5.125.000,00	5.125.000,00
Passiver i alt	22.200.000,00	11.100.000,00	11.100.000,00
Forhold mellem aktiver og gæld	2,2	2,2	2,2
Skattemæssig anskaffelsessum	50.000,00	25.000,00	25.000,00

115

Efter ophørsspaltningen er det vigtigt at selskabskapitalen minimum udgør 40.000.¹¹⁶

Til brug for opdelingen af aktiver og gæld kan man se at fordelingen i det oprindelige selskab var 2,2, hvilket også vil være det, der anvendes som fordelingsnøgle i de to nye selskaber. Som tidligere beskrevet, så ville man gerne have en fordeling mellem anlægsgartnerdelen og entreprisedelen af selskabet. Såfremt fordelingen ikke er helt hensigtsmæssig mellem de to selskaber, kan man løse dette efterfølgende ved handel mellem selskaberne.

Herefter vil det være muligt for Hans at overdrage Entreprise ApS til Bo og Ib uden at skulle overdrage anlægsgartnererselskabet.

¹¹⁵ Egen tilvirkning ud fra den opstillede case

¹¹⁶ <https://erhvervsstyrelsen.dk/vejledning-stiftelse-af-aps-og-as#:~:text=For%20anpartsselskaber%20skal%20selskabskapitalen%20mindst,det%2C%20der%20indbetales%20til%20selskabskapitalen.>

Det næste skridt er, at Ib og Bo skattemæssigt succederer i Entreprise ApS. Som følge af at der er foretaget en ophørsspaltning, vil den skattemæssige anskaffelsessum for Entreprise ApS være 25.000 kr. Ib og Bo succederer derfor hver for 50% af anparterne efter reglerne i ABL §34, hvilket vil gøre hver deres skattemæssige anskaffelsessum til 12.500 kr.

Da Entreprise ApS er indregnet til dagsværdi, antages det at egenkapitalen afspejler værdien af selskabet, hvorfor der ikke foretages en værdiansættelse. Hans ønsker at hjælpe begge sine børn i gang med overtagelsen, hvorfor Hans ønsker at få vederlæggelsen i form af anfordringslån på 500.000 kr til hver. Hans har i dette scenarie ikke behov for ligeså meget likviditet, da han fortsat vil have en indtjening fra Service ApS. Resten af vederlæggelsen sker i form af gave, hvorfor der er mulighed for enten at beregne en passivpost, jf. KSL § 33 D eller få et nedslag i den latente skat, jf. KSL § 33. Vederlæggelsen for anparterne i Entreprise ApS kommer derfor til at se således ud:

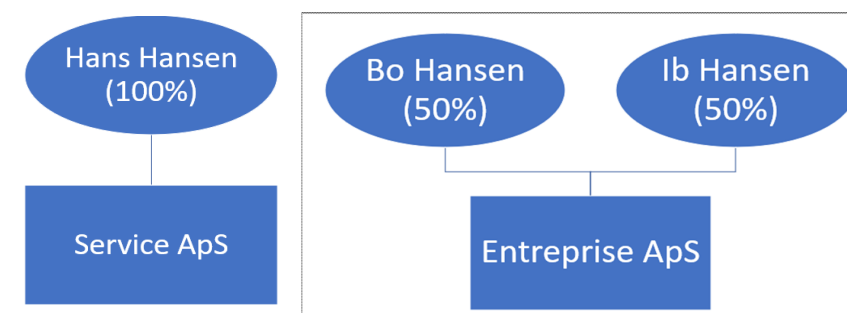
Succession 50%			Succession 50%		
Opgørelsen KSL § 33 D, indregning af passivpost			Opgørelsen KSL § 33 c, indregning af passivpost		
Egenkapital pr. 31.12	5.975.000		Egenkapital pr. 31.12	5.975.000	
Heraf halvdelen	2.987.500		Heraf halvdelen	2.987.500	
Hans Hansen anskaffelsessum	25.000		Hans Hansen anskaffelsessum	25.000	
Heraf halvdelen	12.500		Heraf halvdelen	12.500	
Avancen ved succession af 50%	2.962.500		Avancen ved succession af 50%	2.962.500	
Passivpost efter KSL § 33 D	- 651.750		Nedslag i handelsværdier, efter KSL § 33 C (kurs 66)	- 1.007.250	
	2.310.750			1.955.250	
Vederlæggelse			Vederlæggelse		
Anfordringslån	500.000		Anfordringslån	500.000	
Gave	1.810.750		Gave	1.455.250	
	2.310.750			1.955.250	
Opgørelse af gaveafgiften			Opgørelse af gaveafgiften		
Bundfradrag 2023	71.500		Bundfradrag 2023	71.500	
Grundlag til brug for gaveafgift	1.739.250		Grundlag til brug for gaveafgift	1.383.750	
Gaveafgift til betaling, 15%	260.888		Gaveafgift til betaling, 15%	207.563	

Ud fra ovenstående beregninger fremgår det, at der er en smule forskel på, hvad den endelige gaveafgift vil være. Hvis vi ser på beregningen efter ABL § 34-35 (KSL § 33 C), er der anvendt et nedslag i handelsværdierne til kurs 66.¹¹⁷ Denne kurs er beregnet med udgangspunkt i en realisationsperiode på 15 år med en diskonteringsrente på 2,85%, hvilket giver en kurs på ca. 66.

¹¹⁷ Bilag 5 - Beregning vedr. tilbagediskontering med udgangspunkt i Diskontorenten.

Man skal kunne forsvare henholdsvis levetiden og den anvendte rente. Renten vil blive målt mod markedsrenten, hvorfor diskontorenten må anses for værende retvisende. Endvidere skal man kunne forsvare levetiden, hvilket i dette tilfælde er fastsat til 15 år, da det forventes, at erhververne afhænder selskabet efter 15 år.

Efter at Bo og Ib har succederet i Entreprise ApS for Hans, så vil ejerstrukturen i Service ApS og Entreprise ApS:

Såfremt at Bo og Ib ikke har pengene til at betale skatten, kan de være nødsaget til at skulle i banken for at låne pengene. Hvis Bo og Ib skal ud at låne pengene i banken for at kunne betale afgiften, så vil det være til en rente imellem 9,2% pr. år og 13,95% pr. år¹¹⁸. Hvis vi antager, at de skal låne 200.000 kr., og at de får et annuitetslån med kvartalsvis afdrag samt en løbetid på 5 år til den lave rente på 9,2%, så vil det se således ud:

Låntype	Annuitetslån	
Hovedstol	200.000	
Pålydende rente per år	9,20%	
Løbetid i år	5	
Antal terminer per år	4	

ANNUITETSLÅN					
TERMINER	RESTGÆLD	RENTER	AFDRAG	YDELSE	
0	200.000				
1	192.012	4.600	7.988	12.588	
2	183.840	4.416	8.172	12.588	
3	175.480	4.228	8.360	12.588	
4	166.927	4.036	8.552	12.588	
5	158.178	3.839	8.749	12.588	
6	149.228	3.638	8.950	12.588	
7	140.072	3.432	9.156	12.588	
8	130.706	3.222	9.367	12.588	
9	121.123	3.006	9.582	12.588	
10	111.321	2.786	9.802	12.588	
11	101.293	2.560	10.028	12.588	
12	91.035	2.330	10.259	12.588	
13	80.540	2.094	10.495	12.588	
14	69.804	1.852	10.736	12.588	
15	58.821	1.605	10.983	12.588	
16	47.586	1.353	11.235	12.588	
17	36.092	1.094	11.494	12.588	
18	24.334	830	11.758	12.588	
19	12.305	560	12.029	12.588	
20	0	283	12.305	12.588	

¹¹⁸ Bilag 3 - Mails fra Jyske bank samt deres hjemmeside: <https://www.jyskebank.dk/privat/priser/laan>

Som følge af at man vælger at foretage et generationsskifte på denne måde, vil der være nogle fordele, men også nogle ulemper forbundet med dette. Ud fra ovenstående gennemgang er der følgende fordele og ulemper forbundet med dette generationsskifte:

Fordele

- Da der er sket en skattemæssig succession, sker der ingen beskatning hos Hans.
- Hans ejer fortsat anlægsgartnererselskabet, og Bo og Ib er ikke en del af dette, som var deres ønske.
- Der er sket et generationsskifte af Entreprise ApS uden det store besvær, og sønnerne ejer nu 50% af selskabet.
- Både Ib og Bo er blevet tilgodeset ens, og der er ikke sket forskelsbehandling

Ulemper

- Både Bo og Ib har begge en gæld til Hans i form af anfordringslån, som dog er rentefrie. Dog kan de ende med at skulle betale hele beløbet på én gang, hvis Hans kræver dette, jf. Afsnit 7.2.1 om anfordringslån.
- Hvis Bo og Ib ikke har likviditeten til at betale gaveafgiften, kan de være nødsaget til at tage i banken og låne pengene hertil, hvilket også kan ende med at være ret dyrt, jf. ovenstående beregninger.
- I ovenstående eksempel ejer både Bo og Ib Entreprise ApS personligt, hvilket vil sige, at de vil blive afståelsesbeskattet, når de en dag afhænder selskabet, eller hvis den ene vælger at sælge sin andel til den anden (uden skattemæssig succession).

9. Konklusion

Kandidatafhandlingen er udarbejdet i forbindelse med afslutningen af Cand.merc.aud. studiet på Aalborg Universitet. Hovedformålet med opgaven har været at belyse, hvordan et generationsskifte kan foretages i praksis, samt de dertilhørende overvejelser, der forekommer både inden, undervejs og bagefter generationsskiftet. Formålet har været at belyse nogle af de muligheder, man har i forbindelse med et generationsskifte samt, hvordan man skatte- og finansieringsmæssigt kommer igennem dette. Afhandlingen har derfor også fokuseret på, hvordan finansieringen af et generationsskifte kan foretages, men også hvordan det kan foretages således, at der betales så lidt i skat som muligt.

Når man skal til at foretage et generationsskifte eller går med overvejelser om dette, så er det vigtigt, at man er forberedt på at investere en masse tid og ressourcer i processen. For at opnå det mest optimale generationsskifte er man nødt til at have lagt en plan, da nogle generationsskifter kan tage op mod flere år. Der skal nemlig tages højde for det økonomiske, finansieringen samt eventuelle strukturelle ændringer. Når et generationsskifte foretages indenfor familien, er der nogle flere muligheder for at foretage et generationsskifte, især skattemæssigt.

Der er mange muligheder for at foretage et generationsskifte i praksis, da dette næsten kan foretages i uendelige kombinationer, alt efter hvor stor koncernen er, samt hvor mange personer, der skal overdrages til. Udover de strukturelle ændringer, der kan foretages, er der også de finansielle muligheder at tage stilling til, da der hertil også er mange muligheder.

Inden for omstrukturering er der mange muligheder, som bør overvejes og undersøges for at finde den mest optimale til den givne situation. De mest anvendte til at foretage et generationsskifte er aktieombytning og spaltning, som begge kan udføres skattefrie. Der findes flere omstruktureringsmodeller, men aktieombytning og spaltning anses dog for værende de mest anvendte i forbindelse med et generationsskifte.

Den danske lovgivning giver mulighed for, at visse personer, indenfor en bestemt personkreds, har mulighed for skattemæssigt at succedere i overdragerens skattemæssige stilling. Dette gør det muligt at foretage et generationsskifte uden, at der sker nogen form for afståelsesbeskatning. Dette kan lade sig gøre, da erhververne overtager den skattemæssige anskaffelsessum for overdrageren. Det er dog en meget begrænset personkreds, der kan anvende denne mulighed heriblandt den nære familie samt tætte medarbejdere.

Ved anvendelse af omstruktureringsmodellen skattefri aktieombytning, så ombytter kapitalejeren sine eksisterende anparter/aktier til anparter/aktier i et nyt selskab. På denne måde vil der ikke blive udløst nogen skat. Der vil hverken blive udløst nogen form for beskatning hos ejeren eller hos selskabet. En aktieombytning er især anvendt, hvis man ønsker en koncernstruktur, hvor driftsselskabet er ejet af et holdingselskab, og der ikke allerede eksisterer et holdingselskab. Ved dannelse af en holdingstruktur har ejeren mulighed for at føre overskydende likviditet væk fra driftsselskabet op i holdingselskabet og dermed foretage risikospredning.

Udover den skattefri aktieombytning, er den skattefri spaltning også meget anvendt i forbindelse med et generationsskifte. Denne omstruktureringsmodel benyttes til at opdele et eksisterende selskab. Her er der mulighed for enten at spalte noget af selskabet, også kaldet en grenspaltning, eller en fuldstændig spaltning, også kaldet en ophørsspaltning. Der er forskellige krav alt efter hvilken type af spaltning, man foretager. En ophørsspaltning har færre krav end en grenspaltning har. En spaltning benyttes i forbindelse med et generationsskifte, hvor at overdrageren eller erhververen ikke ønsker at overdrage eller overtage dele af selskabet. På denne måde kan disse dele af selskabet blive spaltet ud, således at generationsskiftet kan påbegyndes.

Til brug for værdiansættelse af selskaber, så har Skat udarbejdet vejledninger også kaldet cirkulære, som kan anvendes i forbindelse med værdiansættelse. Til brug for værdiansættelse af goodwill er der udarbejdet TSS-cirkulære 2000-10 og til brug for værdiansættelse af øvrige regnskabsposter, kan TSS cirkulære 2000-09 anvendes.

I forbindelse med generationsskiftet er det muligt at hele eller noget af overdragelsen sker som gave. Ved at noget af overdragelse finansieres som gave, er der mulighed for at nedbringe et eventuelt vederlag. Når et generationsskifte foregår indenfor familien, kan det være meget relevant at overveje muligheden for, at overdragelsen sker ved gave. Der skal dog ved overdragelse, hvor hele eller noget af overdragelsen sker ved gave, betales en gaveafgift. Gaveafgiften er tit noget som diskuteres af politikerne, og gaveafgiften har indenfor de senere år været reguleret både op og ned. Der er i det seneste regeringsgrundlag lagt op til, at gaveafgiften ved overdragelse af erhvervsmæssige virksomheder, skal nedjusteres fra 15% til 10%.

Der er mange muligheder for, hvordan man finansierer et generationsskifte, hvorfor dette også kan synes som værende en besværlig opgave. De forskellige muligheder kan kombineres med hinanden, som gør det muligt at komme frem til den bedste og mest smertefrie kombination, som tilgodeser alle involverede parter. De, i opgaven, gennemgået finansieringsmuligheder er gave, sælgerfinansiering (anfordringslån) samt finansiering gennem bank, da disse anses for værende de mest relevante for opgaven. Det er vigtigt, at man har styr på, hvilke fordele og ulemper, der er ved

de enkelte finansieringsmuligheder, da de enkelte muligheder kan have store økonomiske konsekvenser.

10. Perspektivering

Området generationsskifte er ofte noget, som bliver diskuteret, og som hele tiden er under ændring. Der sker ofte ændringer i form af ny praksis, som kan opstå ud fra nye afgørelser fra Skattestyrelsen. Et andet emne vedrørende generationsskifte har været ændringen af gaveafgiften, som inden for de senere år har været både op og nedjusteret og nu igen står over for en ændring i forbindelse med det seneste regeringsforslag. Dette betyder, at mange som muligvis går og overvejer et generationsskifte enten venter med dette eller kommer til at foretage et generationsskifte, blot for at finde ud af, at gaveafgiften er blevet sat ned, og de derved kunne have sparet penge i skat. De mange ændringer frem og tilbage gør det usikkert for virksomhedsejerne, hvornår det bedste tidspunkt for at foretage et generationsskifte foreligger.

Hvis man ser på de finansieringsmæssige muligheder, blev der førhen ofte anvendt AB-modellen. Denne models attraktivitet blev ændret, da Skattestyrelsen kom frem med et nyt styresignal SKM 2020.348. Styresignalet medførte, at der blev indført en skærpelse af praksis omkring værdiansættelse af de overtagne kapitalandele. Efter skærpelsen blev det væsentligt mindre attraktivt at benytte AB-modellen til finansiering af et generationsskifte. Skærpelsen indebar, at der under fordelingen af værdien skulle tages højde for eventuelle gevinster eller tab. Praksisændringen trådte i kraft fra den 28. februar 2021, hvorefter man skulle benytte sig af det nye styresignal til beregningerne. Skatterådet fandt, at der ved den gamle model blev en særlig gevinstmulighed, hvor der blev fastsat forlods udbyttet, som udgjorde hele eller det meste af selskabets egenkapital, hvilket medførte en ulige fordeling mellem gevinst og tab for B-aktierne. Derfor skal der ved det nye styresignal indregnes muligheden for gevinst og tab, således at der ikke sker en ulige fordeling heraf.¹¹⁹

Det ovenstående illustrerer, hvordan der hele tiden sker praksisændringer for generationsskifte både fra politikernes, men også for lovgivningens side. Da et generationsskifte kan strække sig over en lang årrække, kan det være vanskeligt for virksomhedsejerne at vide, hvornår det vil være bedst at påbegynde et generationsskifte. Da ændringer kan ske forholdsvis hurtigt, kan et igangværende generationsskifte godt ende med at blive lavet om undervejs, hvis der skulle ske ændringer.

¹¹⁹ https://www.beierholm.dk/sites/beierholm.dk/files/2021-02/2020-42_AB-modellen_040920.pdf

11. Litteraturliste:

Bøger:

- Lone L. Hansen, & Erik Werlauff (2022). *Den Juridiske Metode - en introduktion*. (3 udgave, 1. oplag) Djøf Forlag.
- Birgitte Sølvkær Olesen (2020). *Generationsskifte og omstrukturering - Det skatteretlige grundlag*. (6. udgave, 1 oplag) Djøf forlag.
- René Yssing Rasmussen (2020), *Skat ved generationsskifte og virksomhedsoverdragelse*. Power point slides fra undervisning i omstruktureringer. 27-04-2023

Hjemmesider:

- PWC, *Generationsskifte i familieejede virksomheder*. 20-10-2022.
<https://www.pwc.dk/da/services/family-business/generationsskifte.html>
- CBS (Center for ejerledede virksomheder), *Ejerlederen*. 30-03-2023.
<https://www.ejerlederen.dk/>
- Deloitte, *Fem gode råd om generationsskifte*, 19-04-2023.
<https://www2.deloitte.com/dk/da/pages/tax/articles/generationsskifte.html>
- EY.com, *Nyt regeringsgrundlag indeholder nedsat afgift ved generationsskifte*. 26-05-2023.
https://www.ey.com/da_dk/tax/nyt-regeringsgrundlag-indeholder-nedsat-afgift-ved-generationsskifte
- Erhvervsstyrelsen.dk, *Stiftelse af ApS og A/S*. 28-05-2023.
<https://erhvervsstyrelsen.dk/vejledning-stiftelse-af-aps-og-as#:~:text=For%20anpartsselskaber%20skal%20selskabskapitalen%20mindst,det%2C%20der%20indbetales%20til%20selskabskapitalen.>
- Beierholm.dk, *A/B-modellen Praksisskærpelse fra 28. februar 2021*. 29-05-2023.
https://www.beierholm.dk/sites/beierholm.dk/files/2021-02/2020-42_AB-modellen_040920.pdf
- CBS (Center for ejerledede virksomheder), *Ejerlederen*. 19-04-2023. PDF af en rapport udarbejdet af Morten Bennedsen og Kasper Meisner Nielsen.
https://www.cbs.dk/files/cbs.dk/ejerledelse_i_danmark_rapport_3.pdf
- Ivækst, *Generationsskifte - overblik over processen*, 25-04-2023
<https://ivaekst.dk/vaekst/5/3/1/0/0/generationsskifte--overblik-over-processen>

- Skatteministeriet, *Kapitel 10 Succession*, 25-04-2023. Generelt om succession.
<https://www.skm.dk/aktuelt/publikationer/rapporter/generationsskiftet-i-erhvervslivet-betaenkning-nr-1374-august-1999/kapitel-10-succession/>
- Deloitte, *Generationsskifte i virksomhed med skattemæssig succession*. 25-04-2023.
<https://www2.deloitte.com/dk/da/pages/tax/richardt/generationsskifte-i-virksomhed-med-skattemaessig-succession.html>
- Retsinformation.dk, *Bekendtgørelse af lov om den skattemæssige behandling af gevinster og tab ved afståelse af aktier m.v. (aktieavancebeskatningsloven)*. 25-04-2023.
<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2021/172>
- Retsinformation.dk, *Bekendtgørelse af kildeskatteloven*. 27-04-2023
<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2021/824#P27>
- Retsinformation.dk, *Bekendtgørelse af lov om afgift af dødsboer og gaver (boafgiftsloven)*. 27-04-2023. <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2023/11#P22>
- Retsinformation.dk, *Cirkulære om værdiansættelse af aktier og anparter*. 19-05-2023.
<https://www.retsinformation.dk/eli/mt/2000/45>
- Retsinformation.dk, *Cirkulære om vejledende anvisning om værdiansættelse af goodwill*. 20-05-2023. <https://www.retsinformation.dk/eli/mt/2000/44#SN501>
- Skat.dk, *den juridiske vejledning 2023-1. Begrebet selvstændig erhvervsvirksomhed*. 25-04-2023
<https://skat.dk/data.aspx?oid=2048527#:~:text=Selvst%C3%A6ndig%20erhvervsvirksomhed%20er%20karakteriseret%20ved,v%C3%A6re%20af%20helt%20underordnet%20omfang.>
- Horten.dk, *Generationsskifte - Pengetankreglen er fortsat en objektiv regel*. 27-04-2023
<https://www.horten.dk/nyhedsliste/2018/april/generationsskifte-pengetankreglen-er-fortsat-en-objektiv-regel#:~:text=Pengetankreglen%20som%20findes%20i%20aktieavancebeskatningsloven s,indtr%C3%A6der%20i%20overdragerens%20skattem%C3%A6ssige%20stilling.>
- Legaldesk.dk, *Anfordringslån*. 21-05-2023
<https://www.legaldesk.dk/privat/familielaan/anfordringslaan#:~:text=Et%20anfordringsl%C3%A5n%20er%20et%20l%C3%A5n,for%20hvorn%C3%A5r%20l%C3%A5net%20skal%20tilbagebetales.>
- Skat.dk, *Den juridiske vejledning 2023-1. Familieoverdragelse med succession*. 27-04-2023
<https://skat.dk/data.aspx?oid=1946385>
- Skat.dk, *Introduktion til skattefri aktieombytning*. 07-05-2023.
<https://skat.dk/data.aspx?oid=1945319>

- Skat.dk, *Anpartsombytning efter objektive regler - kapitalforhøjelse med opgivelse af majoritet*. 07-05-2023. <https://skat.dk/data.aspx?oid=1739678>
- Skat.dk, *Anpartsombytning efter de objektive regler - stemmemajoritet*. 07-05-2023 <https://skat.dk/data.aspx?oid=1755177>
- Skat.dk, *Aktieombytning - konkretisering af formålet - officialmaksimen*. 08-05-2023 <https://skat.dk/data.aspx?oid=230746>
- Skat.dk, *C.D.7.4.1 Betingelser for skattefri aktieombytning uden tilladelse*. 08-05-2023 <https://skat.dk/data.aspx?oid=1945253>
- Skat.dk, *Få et bindende svar*. 08-05-2023. <https://skat.dk/data.aspx?oid=2242235>
- Skat.dk, *C.D.7.2.1 Hovedregler vedrørende spaltning Indhold*. 12-05-2023 <https://skat.dk/data.aspx?oid=1945243>
- Skat.dk, *Skattefri grenspaltning - grenkrav ikke opfyldt*. 13-05-2023 <https://skat.dk/data.aspx?oid=2295254&lang=da>
- Skat.dk, *Grenspaltning - mellemregningskonto - tilladelse*. 13-05-2023. <https://skat.dk/data.aspx?oid=390780>
- Skat.dk, *Skattefri spaltning - aktiebeholdning ikke en virksomhedsgren*. 13-05-2023 <https://skat.dk/data.aspx?oid=1928155>
- Skat.dk, *Spaltning med henblik på frasalg*. 17-05-2023. <https://skat.dk/data.aspx?oid=1310111>
- Skat.dk, *Grenspaltning*. 18-05-2023. <https://skat.dk/data.aspx?oid=331491>
- Skat.dk, *Skattefri spaltning, gren af en virksomhed, frasalg*. <https://skat.dk/data.aspx?oid=909097>
- Skat.dk, *C.D.11.2.1.2 Hvorfor bruges armslængdeprincippet*. 19-08-2023. <https://skat.dk/data.aspx?oid=2060578>
- Skat.dk, *C.C.5.2.9.4 Kapitalafkastsatsen*. 20-05-2023. <https://skat.dk/data.aspx?oid=1948906>
- Skat.dk, *C.A.6.1.7 Rentefri eller lavt forrentede lån*. 21-05-2023. <https://skat.dk/data.aspx?oid=1947482>
- Skat.dk, *Rentefrihed ved lån i familieforhold*. 21-05-2023. <https://skat.dk/data.aspx?oid=170944>
- Skat.dk, *C.A.6.2.1 Gaveafgift*. 21-05-2023. <https://skat.dk/data.aspx?oid=2324451>
- Skat.dk, *Succession ved virksomhedsoverdragelse - bindende svar (SKM2007.231.SR)*. 21-05-2023 <https://skat.dk/data.aspx?oid=1789107>
- Skat.dk, *Gaver*. 21-05-2023 <https://skat.dk/data.aspx?oid=2234842>

- Jyskebank.dk, *Lån og kreditter (pr. 17-05-2023)*. 24-05-2023.
<https://www.jyskebank.dk/privat/priser/laan>
- Jyskebank.dk, *Realkreditkurser ved tilbud og udbetaling af realkreditlån*. 25-05-2023.
<https://www.jyskebank.dk/bolig/boliglaan/kurser>
- Nationalbanken.dk, *OFFICIELLE RENTESATSER*. 25-05-2023.
<https://www.nationalbanken.dk/da/markedsinfo/officiellerentesatser/sider/default.aspx>
- Ditselskab.dk, *Skattefri aktieombytning eller anpartsombytning*. 04-05-2023.
<https://www.ditselskab.dk/wp-content/uploads/2011/09/skattefri-omdannelse.png>

Bilag 1. Grafer fra Ejerlederen.dk - <https://www.ejerlederen.dk/ejerledelse>

Hvordan er ejerledede virksomheder skruet sammen?

I medierne hører vi ofte

om de store børsnoterede selskaber med tusindvis af ejere. De store aktieselskaber med mange ejere er dog undtagelsen og ikke reglen i Danmark.

Langt de fleste virksomheder har nemlig kun én ejer, og der er relativt få virksomheder med mere end tre ejere. De fleste danske virksomheder har altså kun én stærk majoritetsaktionær, der har indflydelse nok til at sætte dagsordenen i virksomheden.

I tabellen her har vi medtaget virksomheder, hvor vi med sikkerhed kan afgøre, om de har én dominerende ejer eller ej. Hvis vi ikke har kunnet finde information om, hvordan ejerskabet er fordelt mellem flere ejere, så er det "ikke muligt" at klassificere, om virksomheden har én kontrollerende ejer.

Har danske virksomheder en kontrollerende ejer?

	Virksomhedsform				Alle	
	A/S		ApS			
	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Ja	5.478	40%	114.320	76%	119.798	73%
Nej	3.937	30%	16.255	11%	20.192	13%
Ikke muligt	4.271	30%	20.492	13%	24.763	15%
Alle	13.686	100%	151.067	100%	164.753	100%

Er den kontrollerende ejer også direktør?

	Virksomhedsform				Alle	
	A/S		ApS			
	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Ja	4.062	74%	101.009	88.5%	105.071	88%
Nej	1.416	26%	13.311	11.5%	14.727	12%

En ejerledet virksomhed er en virksomhed

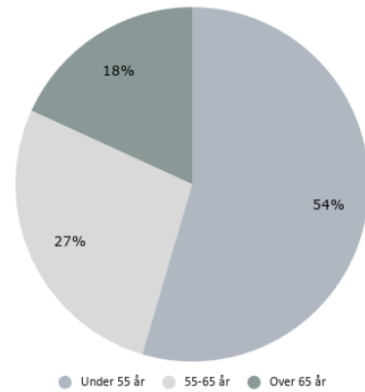
med én kontrollerende ejer, som samtidig også er aktiv i ledelsen af virksomheden. I de fleste tilfælde er der tale om en ejer, der også er direktør. Tabellen her viser, at langt de fleste af de virksomheder, der har en kontrollerende ejer, også er ejerledet. Det betyder, at ejerledelse er den mest almindelige ledelsesform i danske virksomheder.

Antallet af fremtidige generationsskifter baseret på aldersfordelingen af den nuværende direktør

Vi ved fra tidligere forskning, at mellem 1,3 og 3,4 pct. af alle virksomheder hvert år foretager ejerskifte. Samtidig ved vi, at mange flere virksomheder bør ejerskifte i den nærmeste fremtid. Det ved vi, fordi vi kender alderen på direktørerne i de danske virksomheder og samtidig ved, at de ofte også er ejer af virksomheden. Husk, at et ejerskifte tager lang tid at planlægge.

Alder på direktør

Under 55 år		55 - 65 år		Over 65 år	
Antal	%	Antal	%	Antal	%
83.592	54%	41.625	27%	28.309	18%

Bilag 2: Regnskab Entreprise ApS

Resultatopgørelse 1. januar - 31. december

	Note	2022 DKK	2021 DKK
Nettoomsætning		19.000.000	18.000.000
Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer		-10.500.000	-10.000.000
Andre eksterne omkostninger		-1.379.487	-1.385.897
Bruttoresultat		7.120.513	6.614.103
Personaleomkostninger	1	-4.250.000	-4.000.000
Resultat før finansielle poster		2.870.513	2.614.103
Finansielle indtægter	2	40.000	50.000
Finansielle omkostninger	3	-90.000	-100.000
Resultat før skat		2.820.513	2.564.103
Skat af årets resultat	4	-620.513	-564.103
Årets resultat		2.200.000	2.000.000

Resultatdisponering

Forslag til resultatdisponering

Overført resultat	2.200.000	2.000.000
	2.200.000	2.000.000

Balance 31. december

	Note	2022 DKK	2021 DKK
Aktiver			
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar		10.500.000	10.000.000
Materielle anlægsaktiver	5	10.500.000	10.000.000
Anlægsaktiver		10.500.000	10.000.000
Varebeholdninger	6	2.500.000	2.000.000
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser		3.350.000	3.000.000
Igangværende arbejder for fremmed regning	7	3.500.000	4.000.000
Tilgodehavender		6.850.000	7.000.000
Likvide beholdninger		2.350.000	1.000.000
Omsætningsaktiver		11.700.000	10.000.000
Aktiver		22.200.000	20.000.000
Passiver			
Selskabskapital	8	50.000	50.000
Overført resultat		11.900.000	9.700.000
Egenkapital		11.950.000	9.750.000
Kreditinstitutter		1.000.000	1.250.000
Leverandører af varer og tjenesteydelser		7.750.000	7.000.000
Anden gæld		1.500.000	2.000.000
Kortfristede gældsforpligtelser		10.250.000	10.250.000
Gældsforpligtelser		10.250.000	10.250.000
Passiver		22.200.000	20.000.000

Bilag 3: Mail fra Jyske Bank rådgiver Steen Hansen samt snip fra hjemmeside:

Hej Andreas.

Jeg har fået overdraget din henvendelse fra Bettina.

Det er muligt at få akquisition finansiering på ca. 50% af virksomheden købspris, og den resterende del af købesummen skal betales som egenfinansiering.

Finansieringen kan etableres både som lån eller kredit, og skal afvikles over en 5-7 årig periode.

I dagens marked vil renteniveauet være på ca. 5 – 7%, afhængig af samlet forretningsomfang med kunden, stillede sikkerheder mm.

Håber du kan bruge det til noget, ellers er du velkommen til at vende tilbage.

Venlig hilsen

Steen Hansen

Erhvervspartner

Roskilde Erhverv

Totalkonto (Kredit)	
Pålydende rente	9,20-13,95%
Hvorfor varierer renten fra kunde til kunde?	Årlig rente

<https://www.jyskebank.dk/privat/priser/laan>

Bilag 4: Renter på realkreditlån pr. 25-05-2023.

Renter på realkreditlån

Jyske Fast Rente

Gælder til og med: 25-05-2023

Løbetid	Rente	Afdragsfrihed*	Aktuel kurs	Tilbudskurs	
20 år	4,0%	0 år	94,75	95,03	Åben
20 år	5,0%	0 år	98,32	98,76	Åben
30 år	4,0%	0 år	94,27	94,60	Åben
30 år	4,0%	10 år	93,20	93,41	Åben
30 år	5,0%	0 år	97,68	97,99	Åben
30 år	5,0%	10 år	96,77	97,17	Åben
30 år	5,0%	30 år	95,67	95,90	Åben
30 år	6,0%	0 år	100,15	100,27	Lukket
30 år	6,0%	10 år	99,68	99,75	Åben

Vis alle

Tilbudskurs er gennemsnitskursen den foregående børsdag med fradrag på 0,20 kurspoint i kurstillæg/kursfradrag. Hvis der ikke foreligger en gennemsnitskurs, eller Jyske Realkredit vurderer, at gennemsnitskursen på den pågældende obligation ikke er markedsconform, er kursen fastsat af Jyske Realkredit. Tilbudskurs er den kurs, der anvendes ved afgivelse af lånetilbud. Der kan kun afgives lånetilbud, når tilbudskursen på den relevante obligation er 99,80 eller derunder.

Kurserne kan være afrundet.

* Mulighed for op til det viste antal års afdragsfrihed

Jyske Rentetilpasning

Gælder til og med: 25-05-2023

Fastrenteperiode	Afdragsfrihed*	Tilbud kontantlånsrente
1 årig	0 - 10 - 30 år	3,638%
2 årig	0 - 10 - 30 år	3,716%
3 årig	0 - 10 - 30 år	3,517%
4 årig	0 - 10 - 30 år	3,544%
5 årig	0 - 10 - 30 år	3,462%
6 årig	0 - 10 - 30 år	3,481%

De viste oplysninger gælder for et 30 årigt lån. Kontantlånsrenten afhænger blandt andet af løbetid og antal år med afdragsfrihed. Der er som udgangspunkt mulighed for op til 10 års afdragsfrihed.

Renten på lån med fastrenteperiode på 1 år bliver tilpasset med virkning fra den 1.1.

Renten på lån med fastrenteperiode på 2 år og derover bliver tilpasset med virkning fra den 1.4.

Rentesatsen vil være gældende frem til førstkommande rentetilpasning.

Kontantlånsrente og tilbudskurs er baseret på et vægtet gennemsnit af de relevante obligationer for den pågældende fastrenteperiode.

Grundlaget for tilbudskurs er gennemsnitskursen den foregående børsdag med fradrag på 0,20 kurspoint i kurstillæg/kursfradrag for F2-F6 og uden kurstillæg/kursfradrag for F1.

Grundlaget for beregning af kontantlånsrenten er obligationernes tilbudskurs. Hvis der ikke foreligger en gennemsnitskurs, eller Jyske Realkredit vurderer, at gennemsnitskursen på den pågældende obligation ikke er markedsconform, er kursen fastsat af Jyske Realkredit. Tilbudskurs er den kurs, der anvendes ved afgivelse af lånetilbud.

Bilag 5: Diskontering til brug for nedslag i handelsværdier efter ABL §34-35

Renten der er anvendt til beregningen er diskonto'en pr. 08-05-2023:

<https://www.nationalbanken.dk/da/markedsinfo/officiellerentesatser/sider/default.aspx>

År	Kurs	2,85%
1	97,2	
2	94,5	
3	91,9	
4	89,4	
5	86,9	
6	84,5	
7	82,1	
8	79,9	
9	77,7	
10	75,5	
11	73,4	
12	71,4	
13	69,4	
14	67,5	
15	65,6	

NATIONALBANKENS RENTESATSER

Rentetype	Rentesats (p.a.)	Gældende fra dato	Se graf
Foliorente	2,85 pct.	8. maj 2023	
Indskudsbevisrente	2,85 pct.	8. maj 2023	
Udlånsrente	3,00 pct.	8. maj 2023	
Diskonto	2,85 pct.	8. maj 2023	

Bilag 6: Amortisationstabel for erhvervslån og Banklån

amortationstabel					
total betaling pr år:			679.003,66		
samlet betaling pr. rentetermin:			169.750,91		
ydelse pr. måned:			56.583,64		
rente i % pr. rentetermin:			1,25		
renter ialt for hele låneperioden			407.518,28		
år	termin	primo	rente	afdrag	ultimo
1	1	2.987.500	37.344	132.407	2.855.093
	2	2.855.093	35.689	134.062	2.721.031
	3	2.721.031	34.013	135.738	2.585.293
	4	2.585.293	32.316	137.435	2.447.858
			139.361	539.642	
2	1	2.447.858	30.598	139.153	2.308.705
	2	2.308.705	28.859	140.892	2.167.813
	3	2.167.813	27.098	142.653	2.025.160
	4	2.025.160	25.314	144.436	1.880.723
			111.869	567.134	
3	1	1.880.723	23.509	146.242	1.734.481
	2	1.734.481	21.681	148.070	1.586.412
	3	1.586.412	19.830	149.921	1.436.491
	4	1.436.491	17.956	151.795	1.284.696
			82.976	596.027	
4	1	1.284.696	16.059	153.692	1.131.004
	2	1.131.004	14.138	155.613	975.390
	3	975.390	12.192	157.559	817.832
	4	817.832	10.223	159.528	658.304
			52.612	626.392	
5	1	658.304	8.229	161.522	496.782
	2	496.782	6.210	163.541	333.241
	3	333.241	4.166	165.585	167.655
	4	167.655	2.096	167.655	-0
			20.700	658.304	